

STABILAN AZ ÉLVONALBAN – INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM Komárom-Esztergom megye 2014-2020

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Cím	Komárom-Esztergom megye Integrált Területi Programja
Verzió	2.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	66/2015 (05.08.) sz. Közgyűlési határozat
Területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztériumi jóváhagyás száma és dátuma	[dokumentum hivatkozási száma, dátuma]
IH jóváhagyó határozat száma és dátuma:	[határozat száma és megnevezése] [határozat megjelenésének dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)
Érintett földrajzi terület:	Komárom-Esztergom megye

ITP felelős szervezet:	Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Petrikné Molnár Erika főosztályvezető Email: petrikne.erika@kemoh.hu Telefon: +36/34/517-217
ITP felelős szervezet címe:	2800 Tatabánya, Fő tér 4.

Tatabánya, 2015. augusztus 31.

Az Integrált Területi Program alapadatai

1.AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM MEGNEVEZÉSE:

STABILAN AZ ÉLVONALBAN – INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM
Komárom-Esztergom megye 2014-2020

2. A VÉGREHAJTÓ TERÜLETI SZEREPLŐ MEGNEVEZÉSE:

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat

3. A PROGRAM TELJES 7 ÉVES FORRÁSKERETE:

25,94 milliárd Ft

Tartalomjegyzék

Az Integrált Területi Program alapadatai.....	3
1. Az Integrált Területi Program megnevezése:	3
2. A végrehajtó területi szereplő megnevezése:	3
3. A program teljes 7 éves forráskerete:	3
Tartalomjegyzék.....	4
Bevezető	5
2. Területi Kiválasztási Kritériumok.....	10
3. Az Integrált Területi Program (továbbiakban ITP) célrendszere és integráltsága.....	16
3.1 Az ITP 2.0 célrendszere	16
3.2 Az ITP 2.0 területi-térségi integráltsága – funkcionális térségi lehatárolások	19
3.3 Az ITP célrendszer érvényesítésének irányelvei a megyei TOP források felhasználása során	22
4. Az Integrált Területi Program forrásallokációja.....	36
TOP 1. prioritás	36
TOP 2. prioritás	38
TOP 3. prioritás	38
TOP 4. prioritás	39
TOP 5. prioritás	39
5. A TOP intézkedési keretösszegek felhasználási módok szerinti megosztása	42
TOP 1. prioritás	42
TOP 2. prioritás	45
TOP 3. prioritás	47
TOP 4. prioritás	49
TOP 5. prioritás	51
6. Az ITP indikátorvállalásai	55
7. Az ITP ütemezése.....	57
8. Mellékletek	60
1. melléklet	60
2. melléklet	61
3. melléklet	62

Bevezető

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 11. § 1. pontja aa) és bb) bekezdései felhatalmazták a megyei önkormányzatot a területfejlesztési program kidolgozására és a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról való döntésre.

Az 1702/2014 (XII.3) kormányhatározat 2. melléklete alapján a megye tervezési jogkörében készülő megyei szintű fejlesztési program *(program alatt értsd itt: ITP 2.0)* indikatív forrása 25,94 mrd forint (310,1 Ft/Euró árfolyamon számolva).

E törvényi felhatalmazás és kormányzati elhatározás alapján Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat az Integrált Területi Program 2.0 változatát a megyei közgyűlés 3/2014 (03.07.) határozatával elfogadott Megyei Területfejlesztési Konceptió, valamint az annak végrehajtását szolgáló, 92/2014 (08.28) határozatával jóváhagyott Megyei Területfejlesztési Program Akcióterveként értelmezi.

Az Akcióterv végrehajtásának kizárólagos forrása a Kormányhatározat szerinti 25,94 mrd forint, ami magába foglalja az európai uniós forrásoknak a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban TOP) keretében felhasználható részét, a nemzeti önrészt és a projektgazdák (a TOP esetében nagyobb részt önkormányzatok) által biztosítandó önrészt (amennyiben a támogatási intenzitás kevesebb, mint 100%).

Az ITP 2.0 a kormányzati tervezési logika módosulásával összhangban nem az ITP 1.0 változat továbbfejlesztése, hanem egy új, a korábbtól teljesen eltérő Integrált Területi Program. A legfontosabb változások az alábbiak:

- a program intézkedési csomagokból áll;
- az ITP 2.0-ban kizárólag a TOP forrására tervez, az ágazati operatív programok forrásaira semmilyen hatást nem gyakorol;
- az éves fejlesztési keretekre meghirdetett felhívásokra benyújtott kérelmekből, a területi kiválasztási kritériumrendszerrel kerülnek majd kiválasztásra a támogatott projektek, figyelemmel a megye által meghatározott forrás felhasználási módokra (azon belül kiemelt célterületek, célok, célcsoportok);
- folyamatosan lehet, sőt kell is projekteket előkészíteni, hiszen az évenkénti felhívásokra újra és újra be lehet nyújtani újabb és újabb, megfelelő készültségi állapotba jutó projekteket;
- a megyei fejlesztési igények az ITP kidolgozásához csak alapul szolgálnak;
- az ITP-nek a TOP intézkedésenkénti forráskereteket és hozzájuk kapcsolódó output és/vagy eredményindikátorokat kell meghatározni.

A hatásköröket és a megye mozgásterét a 272/2014 (XI.5) kormányrendelet szabályozza. Az eljárásrend három fő szereplője a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság, az Irányító Hatóság, valamint a megye.

Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság

A kormányrendelet szerint a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (továbbiakban NFK) kormányhatározattal jóváhagyja a megyék (és a főváros) integrált területi programjait, azon belül:

- az ITP megnevezését
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét
- az ITP-ben megtett indikátorvállalásokat
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt

Az NFK döntése szükséges továbbá minden 1 mrd forintot meghaladó nagyságú támogatási igény támogatási kérelmének elbírálásához is.

Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága (IH)

Az ITP 2.0 minden egyéb elemét – ITP 2.0 célrendszere, területi kiválasztási kritériumrendszer, forrás felhasználási módok, indikátorok – az Irányító Hatóság hagyja jóvá. Ezen részek évente, a megelőző évben benyújtott és befogadott projektek, lekötött támogatási források és az ITP 2.0 végrehajtása során szerzett egyéb tapasztalatok ismeretében felülvizsgálhatók.

Az IH felel a megyei ITP-k kidolgozásának koordinálásáért, azon belül a forrásallokáció és az indikátórvállalások tekintetében szükséges iterációért. Felelős a TOP végrehajtásáért, a felhívásokért és dönt az 1 mrd forintos támogatási igényt el nem érő támogatási kérelmekről. Az IH hatásköre az egyszerűsített EMT szinten benyújtott támogatási kérelmek projektté fejlesztése.

A monitorozási feladatokat a megyei adatszolgáltatás alapján a Magyar Államkincstár, mint közreműködő szervezet (KSZ) látja el.

A megyei önkormányzat feladatai

- Az ITP tervezése során:
 - ITP 2.0 célrendszerének meghatározása a jóváhagyott megyei Területfejlesztési Konceptióval (KEM TFK) és a Stratégiai Programmal (KEM SP) összhangban;
 - forrásallokáció és indikátórvállalás meghatározása;
 - a területi saját kiválasztási kritériumrendszer meghatározása;
 - forrás felhasználási módok kijelölése – kiemelt megyei célok, célterületek, célcsoportok prioritizálása védett keretekkel, a többi TOP által megengedett cél, célterület, célcsoport kizárása nélkül;
 - megyei éves forráskeretek meghatározása
- A területi kiválasztási eljárásrenden belül (jelen ismereteink szerint):
 - Az évenkénti projekt kiválasztási felhívások az ITP 2.0-val összhangban történhetnek: annak céljait, kiválasztási kritériumrendszerét, forrás felhasználási módjait és az évenkénti forrásallokációt figyelembe kell venni;
 - A megye véleményezheti a projekt kiválasztási felhívást, javaslatokkal élhet az ITP 2.0 érvényesítése vonatkozásában;
 - A megye – a megyei közgyűlés elnöke révén – tanácskozási joggal részt vesz a projekt kiválasztási döntést megelőző döntés-előkészítő bizottsági ülésen;
 - A támogatási kérelmekről a megye éves fejlesztési keretében programszinten előre rögzített keretösszeg erejéig hozható döntés.
- Az ITP végrehajtásának keretén belül (jelen ismereteink szerint):
 - A megye, a megyei jogú város és térsége kivételével, amennyiben a települési önkormányzatok igénylik, koordinálja, mentorálja a projekt előkészítést, sőt az ehhez szükséges kapacitással nem rendelkező projektgazdák helyett előkészíti és lebonyolítja a projektet.
 - A megye nyomon követi az ITP 2.0 megvalósulását, a forrásfelhasználást és az indikátorok teljesülését és ezekről beszámol az Irányító hatóságnak illetve a monitorozást végrehajtó Államkincstárnak.

Az ITP készítését megelőző megyei tervezési fázisok, és partnerségi folyamat

MÉRFÖLDKÖVEK	TELJESÍTÉS IDŐPONTJA (HATÁROZAT SZÁMA, AHOL RELEVÁNS)
Megyei Területfejlesztési Koncepció Helyzetfeltárásának indulása	2012. június
Uniós és hazai forrásból támogatandó megyei projektötletek gyűjtése	2012. június-augusztus
Megyei Területfejlesztési Koncepció társadalmasításához kapcsolódó Partnerségi Terv elfogadása	2012. október 25.
Megyei Területfejlesztési Koncepciót megalapozó helyzetértékelés elfogadása	2012. november 29.
Megyei Területfejlesztési Koncepció, javaslattevő fázis – célok, prioritások, tervezői változat elfogadása	2012. december 14.
Megyei Területfejlesztési Koncepció egyeztetési változatának elfogadása	2013. április 15.
Tervezői válaszok a javaslati fázis véleményezési eljárásában	2013. június 28.
Megyei Területfejlesztési Koncepció Területi hatásvizsgálati eljárás	2012. december-2013 június
Megyei Területfejlesztési Koncepció helyzetértékelés utóvizsgálatának lezárása	2013. november 28.
Megyei Területfejlesztési Koncepció Területi Hatásvizsgálatának lezárása	2013. november 28.
Megyei Területfejlesztési Koncepció véglegesítéséhez elengedhetetlen Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció elfogadása	2014. január 3.
Megyei Területfejlesztési Program prioritásstruktúráját bemutató munkaváltozat elkészítése	2014. február 28.
Uniós és hazai forrásból támogatandó megyei projektötletek gyűjtése, rendszerezése – 1. kör	2013. június-2014. február
Megyei Területfejlesztési Koncepció javaslattevő fázisának elfogadása	2014. március 7. (3/2014. Közgyűlési Határozat)
Megyei Területfejlesztési Program struktúra egyeztetési változatának jóváhagyása a Megyei Közgyűlés által	2014. március 7.
Megyei Területfejlesztési Stratégia Területi hatásvizsgálati eljárása	2014. január-2014 május
Uniós és hazai forrásból támogatandó megyei projektötletek gyűjtése, rendszerezése – 2. kör (KDRFÜ bevonásával)	2014. február - folyamatosan
Projektötletek értékelése	Folyamatosan
Megyei Területfejlesztési Program miniszteri, államigazgatási egyeztetése és társadalmasítása	2014. július 31.
Megyei Területfejlesztési Program közgyűlés általi elfogadása	2014. augusztus 28. (92/2014 (08.28.) sz. Közgyűlési Határozat)
ITP 1.0 változat elkészítése és közgyűlési elfogadása	2014. október 31. 108/2014 (10.31.) sz. Közgyűlési Határozat

MÉRFÖLDKÖVEK	TELJESÍTÉS IDŐPONTJA (HATÁROZAT SZÁMA, Ahol RELEVÁNS)
Komárom-Esztergom Megye Integrált Területi Programjának továbbtervezésével és a program végrehajtásával kapcsolatos információk, a tervezést támogató döntések meghozatala	2015. február 26. (16/2015. (II.26.) sz. Közgyűlési Határozat)
Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer kiválasztása	2015. február 26. (17/2015. (II.26.) sz. Közgyűlési Határozat)
Komárom-Esztergom Megye Integrált Területi Programja tervezet megvitatása, elfogadása	2015. április 30. 56/2015 (IV.30.) Közgyűlési Határozat

Megelőző tervfázisok egyeztetési folyamatai

TÉMA, RÉSZVEVŐK	IDŐPONT
Rába-Duna-Vág EGTC egyeztetés (Győr)	2012.november 30., 2013. június 25, november 30.
Pest és Fejér Megyei Önkormányzat egyeztetés	2013. szeptember 16. 2015. március-április több alkalommal
Városokkal egyeztetés	2013. szeptember 19.
Rába-Duna-Vág EGTC egyeztetés (Győr)	2013.november 6.
Turisztikai egyeztetés (Tatabánya)	2013. november 13.
KISZÖV egyeztetés	2013. december 3.
Térségi egyeztetés: Bakonyalja (Tatabánya)	2014. február 3.
Térségi egyeztetés: Gerecse-Pilis (Tatabánya)	2014. február 3.
Térségi egyeztetés: Kisalföld (Tatabánya)	2014. február 4.
Térségi egyeztetés: Duna mente (Tatabánya)	2014. február 4.
Szakképzési fórum (Tatabánya)	2014. február 5.
Turizmusfejlesztési fórum (Tatabánya)	2014. február 5.
Tata és térsége egyeztetés (Tata)	2014. február 14, 2015. március 10.
KEM Agrárkamara	2014. február 14.
Térségi egyeztetés: Városhálózati csomópont (Tatabánya)	2014. február 18.
Egyeztető tárgyalás: KLIK	2014. február 18.
LEADER HACS egyeztetés	2013. május 17, 2014. február 19. 2015. január 22, 2015. április 16.
Várostérségi gazdaságfejlesztési fórum (Komárom)	2014. március 3.
Várostérségi gazdaságfejlesztési fórum (Esztergom)	2014. március 4.
Turisztikai konferencia (Tata)	2014. március 26.
Várostérségi gazdaságfejlesztési fórum (Tatabánya)	2014. április 4.
Egyeztető tárgyalás: KLIK	2014. május 12.
KEM Területfejlesztés- és Vidékfejlesztési Kollégium ülése	2014. június 10. 2015. október 31. 2015. március 31. (kibővített: közgyűlési tagok, városok, HACS-ok, orsz. gy. képviselők)
HACS-ok, TDM-ek, főépítések, Által-ér szövetség, GFSZ részvételével	2014. június 10. 2014. október 15.

Kisbéri és Komáromi járás projektcsomagjainak egyeztetése (Kisbér)	2014. június 12.
Esztergomi járás projektcsomagjainak egyeztetése (Tát)	2014. június 14.
Városhálózati projektcsomagjainak egyeztetése (Tatabánya)	2014. június 16.
Kisbéri fejlesztési kerekasztal (Kisbér)	2014. június 25.
Tatai járás projektcsomagjainak egyeztetése (Tata)	2014. június 30.
Nemzetgazdasági Tervezési Hivatallal	2014. 1014.február 2. 2014. április 22, 24 2014. június 25. 2014. szeptember 24.
Tatabányai Megyei Jogú Várossal	2014. április 4, október 16, 2015. február 16, 24, március 27, május 4.
Közlekedési munkacsoport	2014. szeptember 19., 2014, október 11. 2015. március 20.
Vízgazdálkodási munkacsoport	2014. október 20.
Forster Központtal	2014. október 10., 2015. február 4.
MNV Zrt-vel	2014. október 15.
Megyei Munkaügyi Központtal	2014. október 18. 2015. február 19.
TDM-ekkel	2015. február 20. 2015. március 19.
Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat	2015. január 16.
KD. RFÜ-vel	2014. február 5, szeptember 16, 2015. március 25. 2015. április több alkalommal
Duna-Ipoly Nemzeti Park, Vértesi Erdőgazdaság	2015. március 11. 2015. április 20.

2. Területi Kiválasztási Kritériumok

A 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési ciklusban a Területi és településfejlesztési Operatív Program megvalósítása ún. területi kiválasztási eljárásrend szerint történik. Az eljárásrend során a támogatási kérelmek elbírálása – a jogszabályi-formai megfelelést követően – előre meghatározott kritériumok alapján történik. E kritériumok egyik részét az Irányító Hatóság (továbbiakban (IH) által a – a 2007-2013 közötti cikusból már jól ismert – kötelező kritériumok adják (TOP-nak való megfelelés, társadalmi-gazdasági-környezeti fenntarthatóság, megvalósítás kockázata, előkészítettség). A másik része új elem, ezek az ún. saját **területi kiválasztási kritériumok, amelyekről a megyei közgyűlés dönthet**, és amelyek ezáltal lehetővé teszik a megye szempontjainak érvényesítését a projektkiválasztás során.

A kritériumokról való döntéshez szükséges tudni, hogy itt irányelvekről van szó, amelyek alapján az IH fogja a felhívások során a tényleges területfejlesztés specifikus kritériumokat – és az ezek alapján kialakított értékelési szempontokat – meghatározni. Azonban a megyének véleményezési joga lesz a projektfelhívásokat illetően, ahol az az értékelési szempontokra, azok súlyozására vonatkozó javaslatait az ITP-ben jóváhagyott területi kiválasztási kritériumokra hivatkozva lehet megfogalmazni. A döntést tehát annak ellenére célszerű körültekintően meghozni, hogy az nem kerül szó szerint átvételre a felhívások során.

A saját területi kiválasztási kritériumok meghatározásához a megyék segítséget kaptak azzal, hogy az IH javaslatokat adott, de a megye ezektől eltérhetett.

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat az 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat alapján meghatározott Integrált Területi Programja forráskeretének felhasználásához a 16/2015. (II.26.) sz. Közgyűlési határozata alapján az alábbi saját Területi Kiválasztási Rendszer kritériumokat kívánja figyelembe venni és elfogadásra előterjeszteni a Monitoring Bizottság felé.

1. táblázat Területi Kiválasztási Kritériumok meghatározása és a kritériumok kiválasztásának indoklása

	KRITÉRIUM MEGNEVEZÉSE	TARTALMI MAGYARÁZAT	ALKALMAZÁS
II.1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.	<u>IGEN</u> / NEM
	Indoklás	A megye területfejlesztési programjához való hozzájárulás biztosítja átfogóan a széles körű konszenzuson alapuló megyei fejlesztési célok következetes megvalósítását. Illeszkedő megyei program cél(ok): a megyei területfejlesztési program összes célja	
II.2.	Hozzájárulás a megye gazdaságának diverzifikálásához	A kritérium bevezetése a gazdaság megerősítésén túl a megye gazdaságának mind ágazati, mind vállalkozás-szerkezeti, mind pedig innovációs kapacitás bővítését szolgálja.	<u>IGEN</u> / NEM

	KRITÉRIUM MEGNEVEZÉSE	TARTALMI MAGYARÁZAT	ALKALMAZÁS
	Indoklás	<p><u>Alaphelyzet:</u></p> <p>A multinacionális nagyvállalatok jelenléte nagyon fontos a megye számára, de dominanciájuk miatt nagyfokú a gazdaság kitettsége. Ennek oldása a helyi vállalkozói kedv erősítésével, a KKV-k versenyképességének, piacra jutási esélyeik, innovációs kapacitásai javításával, a helyi erőforrások fenntartható használatának fejlesztésével, a látens potenciálok kibontakoztatásával történhet.</p> <p><u>Célok</u></p> <p>A vidéki gazdaságban a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való eljuttatásának, értékesítésének fejlesztése a közösségi, szolgáltatásként biztosított agrárlogisztikai infrastruktúra kialakításával, a vállalkozásokat segítő, a helyi termékek menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok, szolgáltatások szervezésével. Kiemelten fontos a hátrányos helyzetű Bakonyalja helyi gazdaságának megerősítése.</p> <p>A Tatabánya-Esztergom kiemelt járműipari övezetté nyilvánított térségében az ágazat bővülése, KKV-k megerősítése, humánereforrás és innováció fejlesztése a cél. Az Oroszlánytól Komáromig (É-Komárom) összekapcsolt agglomerálódó térben javul a fogadóképesség a szolgáltató-központi funkciók megtelepedésére és nő a kereslet a változatos nagyvárosi szolgáltatások iránt, ami a térség élhetőségét és foglalkoztatási kapacitását, „diplomás-megtartó képességét” egyaránt növeli.</p> <p>A Duna menti struktúraváltás célja, az ikervárosok és közvetlen térségük országhatáron is átnyúló gazdasági-szolgáltató szerepe megerősödjön, míg a közöttük lévő, nehezebben elérhető térségben az innovatív, kreatív környezetbarát vállalkozások váltsák fel a térséget mind inkább elhagyó nehézipart, építve a meglévő kezdeményezésekre és hagyományokra (papír, megújuló energia, korszerű táplálkozás...)</p> <p>Cél a barnamezős területek, mint helyszínek versenyképessé tétele, minél nagyobb arányú bevonása a gazdaságélénkítési, bővítési folyamatokba.</p> <p>A megye gazdag épített és természeti értékeinek, különös tekintettel a világörökség várományos értékekre, különféle tematikák mentén rendszerbe szervezett turisztikai kínálatcsomagokká fejlesztése, és ezek minél szélesebb körű hasznosítása, a helyi rekreációs igények kielégítése ezzel az élhetőség, lakóterületi vonzerő növelése érdekében is.</p> <p>Ma még kiaknázatlan lehetőség a fejlettebb Közép-Magyarországi régió és a Nyugat-Dunántúli régió közötti hiányzó láncszem – „kapocs és kapu”- szerep betöltése, valamint a határon túli elmaradottabb térségek vonatkozásában a fejlesztési, térszervezési pólusfunkciók erősítése.</p> <p><u>Illeszkedő megyei program cél (ok):</u></p> <p>IF1. Tatabánya központú városhálózati csomópont nagytérségi beágyazódása</p> <p>IF2 Duna menti struktúraváltó jövőgazdaság, ikervárosok térségi szervező szerepének megerősítése</p> <p>IF3 Bakonyalja térségi integrációja, alkalmazkodó képességének megerősítése</p>	

	KRITÉRIUM MEGNEVEZÉSE	TARTALMI MAGYARÁZAT	ALKALMAZÁS
II.3.	Hozzájárulás a munkához jutás feltételeinek javításához	A kritérium bevezetésével mind a rendelkezésre áll (és potenciális humánerőforrás minőségének és mobilitásának fejlesztéséhez, mind a munkahelyteremtéshez, mind pedig a megyében rendelkezésre álló munkaerő és a számára legmegfelelőbb munkahely közötti találkozás esélyének növeléséhez való hozzájárulást preferálja.	<u>IGEN</u> / NEM
	Indoklás	<p><u>Alaphelyzet:</u></p> <p>A megye relatív kedvező foglalkoztatási szintjének fenntartása komplex, összehangolt beavatkozást igényel egyrészt a munkaerő minősége és mobilitása, másrészt a munkaerő-piaci kínálat bővítése (meglévő foglalkoztatók konszolidálása, foglalkoztató kapacitásuk bővítése, további jelentős foglalkoztatók megtelepedése), harmadrészt a munkaerő és a munkahely egymásra találása tekintetében.</p> <p><u>Cél</u></p> <p>Munkaerő minősége és mobilitása</p> <p>A megyében is javítandó a munkaerő piaci központok, munkahelyek elérhetősége. A tömegközlekedés fejlesztésében minőségi előrelépésként több városban is tervezett intermodális közlekedési csomópont kiépítése. A hiányzó óvodai és bölcsődei kapacitások kiépítésére, a meglévők felújítására mind a városi, mind a vidéki települések esetében nagy az igény, részben a hosszabb ideje elmaradt felújítások, részben az óvodai oktatás/nevelés kötelező igénybevétele okán. Különösen fontos a falvak intézményeinek fejlesztése, hiszen a színvonalasabb szolgáltatások hozzájárulnak a helyben maradáshoz, a falvak népességmegtartásához, a foglalkoztatottak számának növekedéséhez. Az aktív korúak munkaképessége fenntartásának feltétele az egészségügyi alapellátás fejlesztése is, és a megelőzés, melynek színvonala nagy területi különbségeket mutat, a falvak esetében különösen. A megye több településén, térségében, de egyes gazdasági ágazatokban is megoldandó probléma a hátrányos helyzetű munkaképes rétegek felkarolása, részükre képzési, felzárkóztatási programok szervezése, a vállalkozói hajlandóság növelése, életkörülményeik javítása.</p> <p>Munkaerő-piaci kínálat bővítésének (meglévő foglalkoztatók konszolidálása, foglalkoztató kapacitásuk bővítése, további jelentős foglalkoztatók megtelepedése) fontos eszköze a gazdasági területek külső és belső megközelíthetőségének javítása, de igény mutatkozik összekapcsolásukra is (városhálózati térség). Az infrastrukturális fejlesztések is a telephelyek versenyképességének javítását szolgálják, csakúgy, mint a barnamezős területek megtisztítása, előkészítése. A foglalkoztatást növelik a turisztikai fejlesztések, de a közintézmény-hálózat fejlesztése is.</p> <p>A harmadik pillér kiemelt eleme a foglalkoztatási paktum, illetve minden olyan közösségi projekt, ami a társadalom kapacitásépítését szolgálja.</p> <p>Fontos szerepet szán a megye a térségi szinten összehangolt szociális foglalkoztatásnak (szociális szövetkezeteknek) a tájfenntartásban (tájkondnokság). vízgazdálkodásban, biomassza</p>	

	KRITÉRIUM MEGNEVEZÉSE	TARTALMI MAGYARÁZAT	ALKALMAZÁS
		<p>hasznosításban, stb.</p> <p><u>Illeszkedő megyei program cél (ok):</u></p> <p>IF1. Tatabánya központú városhálózati csomópont nagytérégi beágyazódása</p> <p>IF2. Duna menti struktúraváltó jövőgazdaság, ikervárosok térségi szervező szerepének megerősítése</p> <p>IF3. Bakonyalja térségi integrációja, alkalmazkodó képességének megerősítése</p> <p>FÜ2. Leromlott, alulhasznosított városi területek megújítása</p> <p>FÜ3. Közintézmény hálózat térségi szinten összehangolt fejlesztése</p> <p>Megyei/térségi/ágazati foglalkoztatási paktumok</p>	
II.4	Hozzájárulás a területi és társadalmi kohézió erősítéséhez	<p>A kritérium bevezetésével szemponttá válik a projekt hozzájárulása a városhálózat szerepének megerősítéséhez, a város-vidék kapcsolat többbretű erősítéséhez, a falvak felzárkóztatásához, a térségi elérhetőség javításához, a sajátos megyei térség identitásának erősítéséhez, a térségek adottságait és az ott élők készségeit egyaránt hasznosítani képes jövedelem-termeléshez, a közösségi aktivitáshoz, a szolidaritás, a felelősségtudat és bizalom erősítéséhez, továbbá az együttműködésben történő megvalósításhoz.</p>	<u>IGEN</u> / NEM
	Indoklás	<p><u>Alaphelyzet:</u> A megyén belül jelentősek a területi különbségek és az adottságok. A megyei fejlesztési koncepció és program ezek figyelembe vételével alakította ki e sajátos térségek (városhálózati, Duna mente, Bakonyalja, vidéki térségek) fejlesztési irányait és programjait.</p> <p><u>Cél</u></p> <p>A térségek közötti kapcsolat erősítése, a hátrányos helyzetű térségek népességének kapacitásépítése hozzájárul a fejlettebb térségek dinamikájának, térségfejlesztő hatásának továbbgyűrűzéséhez, ami az adottságokra és a készségekre épülő helyi gazdaság fejlesztésével együtt az elmaradottabb térségek, falvak zsugorodási trendjeinek mérsékléséhez, élhetőségének javulásához járul hozzá.</p> <p>A térségi együttműködések, a térségi összehangoltság, ezen belül a kisvárosok térségszervező szerepeinek erősítése, térségi szemléletű szolgáltatásszervezések és intézményfejlesztések hozzájárulnak a forráshatékonysághoz, a fenntarthatósághoz, a társadalmi kohézióhoz is. A megyében élők identitástudatának felépítése mind a közös fejlesztések, mind a közösségi vállalások és programok révén fejleszthető. Az ösztöndíj programok, a hagyományos térségi rendezvények, események, a hagyományok ápolása, a helyi értékek védelme, a közbiztonság javítása hozzájárulnak az összetartozás erősítéséhez.</p> <p>A közösen megvalósítandó és fenntartandó projektek a működőképesség fenntartásában, a térségi összetartozás, identitás, térségi szemlélet erősítésében, a közös érdekérvényesítéshez szükséges kapacitások felépítésében, a szinergia érvényesülésében egyaránt meghatározó jelentőséggel</p>	

	KRITÉRIUM MEGNEVEZÉSE	TARTALMI MAGYARÁZAT	ALKALMAZÁS
		<p>bírnak.</p> <p>Az egyes térségek „beégése” a helyiek és az országos döntéshozók tudatába nagymértékben javíthatja a megye Közép-kelet-európai (makrotérségi) pozícióját, jobb eséllyel kapcsolódhat be különféle nemzetközi európai uniós projektekbe.</p> <p><u>Illeszkedő megyei program cél (ok):</u></p> <p>IF1. Tatabánya központú városhálózati csomópont nagytérségi beágyazódása</p> <p>IF2. Duna menti struktúraváltó jövőgazdaság, ikervárosok térségi szervező szerepének megerősítése</p> <p>IF3. Bakonyalja térségi integrációja, alkalmazkodó képességének megerősítése</p> <p>A kritérium horizontális célkitűzés, minden programban érvényesül.</p>	
II.5.	Hozzájárulás az épített és természeti környezet, táj meglévő értékeinek, erőforrásainak megőrzéséhez, fenntartható hasznosításához és hatékony működtetéséhez	A kritérium révén a barnamezős területek, a használaton kívüli épületek (újra)hasznosítása, a szennyezések és veszély-helyzetek felszámolása, a településszerkezet környezet-állapotjavító alakítása, a kulturális örökség megőrzése, hasznosítása, a tájfenntartó, tájfejlesztő, a település-térség működőképességének javítását, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodóképesség erősítése, helyi természeti erőforrások fenntartható használatát célzó beavatkozás, kapcsolódó foglalkoztatás, kapacitásépítés kerülhet előtérbe a projektek mérlegelése során.	<u>IGEN</u> / NEM
	Indoklás	<p><u>Alaphelyzet:</u> A megye páratlanul gazdag kulturális, épített és természeti, táji értékekben (világörökség-várományos területek, kastélyok, várak, szakrális helyszínek, erdők, források, barlangok, Ramsari területek, majorsági táj, geológiai és antropológiai értékek, bányászati –ipari múlt emlékei stb.) és természeti-táji erőforrásokban is. A természeti értékek védelme megfelelő, de hasznosításuk, bemutatásuk terén több a lehetőség a jelenleginél. Az épített értékek állapotának romlási üteme messze meghaladja a megújulás ütemét. A népességcsökkenés, az önkormányzatok forráshiányos gazdálkodása, különös tekintettel a vidéki térségekben veszélyezteteti a meglévő építészeti, táji értékek megőrzését, fenntartható működtetését. A települési környezetben „épített” természeti értéknek funkcionáló zöldterületek minőségi fejlesztése is elmarad az igényekhez képest.</p> <p>Az élet és környezetminőség javításához a helyi identitás tudat növeléséhez, a turizmuson keresztül a gazdaság fejlődéséhez is jelentősen hozzájárulna ezen értékek megőrzése, megújítása és megfelelő hasznosítása.</p> <p><u>Cél</u></p> <p>A megyei gazdaság diverzifikációján belül kiemelt szerepet kap az értékek megőrzésében, hasznosításában és működtetésében meghatározó jelentőségű turisztikai fejlesztések. A természeti és kulturális örökség bemutatathatóságának és hasznosításának</p>	

	KRITÉRIUM MEGNEVEZÉSE	TARTALMI MAGYARÁZAT	ALKALMAZÁS
		<p>fejlesztése.</p> <p>Kulturális és bányászati-ipari múlt emlékeihez kötődő emlékhelyek, állandó kiállítások, kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok, a létesítmények állagmegóvásával.</p> <p>A természeti értékekre szerveződően, a védelemmel összehangoltan natúrparkok, arborétumok, tanösvények, látogató és bemutatóhelyek fejlesztése.</p> <p>Az intézményfejlesztések során a meglévő épületek, különös tekintettel a kulturális örökség hasznosításával megvalósuló fejlesztés kiemelt prioritást élvez, amennyiben az az adott funkció szempontjából hatékony működést tesz lehetővé.</p> <p><u>Illeszkedő megyei program cél (ok):</u></p> <p>A kritérium részben horizontális célkitűzés, így minden programban érvényesül.</p>	

3. Az Integrált Területi Program (továbbiakban ITP) célrendszere és integráltsága

3.1 AZ ITP 2.0 CÉLRENDSZERE

ITP 2.0 levezetése a Megyei Stratégiai Programból és a TOP prioritás- és intézkedésrendszeréből

1. táblázat: Komárom-Esztergom megye Stratégiai Programjában meghatározott prioritások és a TOP forrás felhasználási prioritás és intézkedésrendszerének összevetése – áttekintő táblázat (bordó: közvetlen TOP fejlesztés, mályva: pozitív hatás)

	1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére				2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés, kiemelten a városi területeken	4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	5. megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés
	1.1 Gazdasági infrastruktúra	1.2 Fenntartható turizmusfejlesztés*	1.3 Közlekedési infrastruktúrafejlesztés **	1.4 Óvoda, bölcsőde, családi napközi fejlesztés***				
I. A MEGYEI GAZDASÁG NEMZETKÖZI ÉS MAKROTÉRSÉGI BEÁGYAZÓDÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE								
II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM								
III. STABIL, VERSENYKÉPES, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG								
IV. FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS								
V. BIZTONSÁGOS KÖRNYEZET, GYÓGYULÓ TÁJAK				****			****	****
VI. OTTHON A XXI. SZÁZADBAN								

* Szálláshely-fejlesztés nem támogatható ** Csak közútfejlesztés ***intézkedés tényleges tartalma ****A gyermek-, egészségügyi és szociális intézmények energiahatékonysági és megújuló energiahasznosítási projektjeit a becsillagozott TOP intézkedések keretében kell végrehajtani.

Mint azt az 1. táblázat mutatja, a 2014 első negyedévében kidolgozott stratégiai program és a 2015 februárjában Brüsszel által elfogadott TOP közötti koherencia még a TOP jelentős változásai ellenére is nagymértékben fennáll. Egy-egy TOP intézkedés több stratégiai prioritás megvalósítását is szolgálja, a stratégiai programnak ugyanakkor minden prioritása tartalmaz olyan intézkedéseket illetve az intézkedéseken belül beavatkozásokat, melyek ágazati vagy határon átnyúló operatív program forrásainak terhére valósíthatók meg (*Duna híd, teherkomp, árvízvédelem, oktatásfejlesztés, kórházfejlesztés, agrárium, stb*). Az ITP az ágazati OP-kból megvalósítható fejlesztéseket azonban nem tartalmazhatja. A végrehajtás és nyomon követési (monitorozási) feladatok egyszerűsítése, átláthatósága érdekében – a Stratégiai Programnál a beavatkozások jóval szűkebb körét rendszerbe szervező – ITP célrendszerét az alábbiak szerint indokolt kialakítani:

Ad 1. A Stratégiai Program prioritási sorrendjének a TOP logika szerinti újrendezése: 1. gazdaságmunkaerő mobilitás, 2-3 fenntartható települések és térségek, 4. humán infrastruktúra 5. ESZA típusú fejlesztések;

Ad 2. A Stratégiai Program I. III. és V. prioritásai különösen nagy arányban tartalmaznak ágazati operatív programokból megvalósítható fejlesztéseket, az ágazati elemektől megfosztott prioritások TOP-ból finanszírozható beavatkozásainak köre viszont már annyira leszűkült, hogy *indokolt több prioritás összevonása*.

Az egyes beavatkozások kiemelt jelentősége a forrás felhasználási módokon keresztül juttatható érvényre (lásd később). Ezen érvelés alapján a Stratégiai Program prioritásai a következő sorrendmódosításokkal és összevonásokkal válnak az ITP 2.0 céljaivá:

A megye Stratégiai Programjában meghatározott prioritásokból a fenti szempontrendszer alapján levezetett, 2.0 verziójú Integrált Területi Program célrendszere és TOP intézkedésrendszere közötti kapcsolatrendszert, valamint a célok megvalósításában domináns szereppel bíró intézkedések keretein belül megvalósítható beavatkozásokra biztosított források felhasználhatóságának speciális feltételeit a 2. táblázat foglalja össze.

2. táblázat: ITP 2.0 célrendszerének összevetése a TOP intézkedésrendszerével

MEGYEI STRATÉGIAI PROGRAM PRIORITÁSAI	ITP 2.0 CÉLRENDSZERE	A CÉL MEGVALÓSÍTÁSÁBAN DOMINÁNS SZEREPET JÁTSZÓ TOP INTÉZKEDÉS
I. A MEGYEI GAZDASÁG NEMZETKÖZI ÉS MAKROTÉRSÉGI BEÁGYAZÓDÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE	I. ERŐS MAKROTÉRSÉGI POZÍCIÓKKAL RENDELKEZŐ, STABIL, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG	TOP 1.1; TOP 2.1* TOP 1.3 TOP 4.3***** TOP 5.1 TOP 5.3
III. STABIL, VERSENYKÉPES, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG		
II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM	II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM	TOP 1.2 TOP 2.1 TOP 3.1 TOP 5.1 TOP 5.3*****
VI. OTTHON A XXI. SZÁZADBAN	III. FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSRE ÉS RUGALMAS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES TÉRSÉGEK ÉS TELEPÜLÉSEK	TOP 1.1*** TOP 1.4** TOP 2.1 TOP 3.1 TOP 3.2 TOP 4.1** TOP 4.2** TOP 4.3**; TOP 5.1**** TOP 5.2 TOP 5.3*****
V. BIZTONSÁGOS KÖRNYEZET, GYÓGYULÓ TÁJAK		
IV. FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS	IV. FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS	TOP 1.4 TOP 2.1 TOP 4.1 TOP 4.2, TOP 4.3 TOP 5.1***** TOP 5.2 TOP 5.3

* Piacfejlesztés, kereskedelmi létesítmény fejlesztése esetén ** Humán infrastruktúra energetikai fejlesztése, városrehabilitációhoz kapcsolódó fejlesztések esetén, meglévő épületek újrahasznosítása esetén *** városrehabilitációs területen létrejövő inkubátorház, szolgáltatóház esetén ****fenntartható, alkalmazkodó térségi szinten összehangolt településüzemeltetéshez, komplex energetikai programok működtetéséhez szükséges humánerőforrás képzése, önkormányzati foglalkoztatás támogatása ***** 5.3 az I. célhoz kapcsolódóan: elsősorban ösztöndíj programok; a II. és a III. célokhoz kapcsolódóan elsősorban részvételi tervezés – turisztikai programok, településrendezési tervek, Duna menti térség struktúraterve ***** 4.3 az I. célhoz kapcsolódóan, amennyiben szociális rehabilitációs területen meglévő épület foglalkoztatási célú hasznosítása valósul meg ***** 5.1 a IV. célhoz kapcsolódóan a közszolgáltatások humánerőforrás-igényének kielégítéséhez szükséges képzési és foglalkoztatási programok

3.2 AZ ITP 2.0 TERÜLETI-TÉRSÉGI INTEGRÁLTSÁGA – FUNKCIONÁLIS TÉRSÉGI LEHATÁROLÁSOK

Komárom-Esztergom megyében már évtizedes hagyománya van a térségi szemlélet – a funkcionális térségek – tervekben történő érvényesítésének (lásd hatályos Megyei Területrendezési Terv, Területfejlesztési Konceptió és Stratégiai Program).

Az Integrált Területi Program lehet az első olyan eszköz, ahol a **funkcionális térségi megközelítés** – a projektkiválasztási eljárásrenden keresztül – markánsan érvényesíthető.

A megyei fejlesztési tervek megkülönböztetnek **városias (urbánus) és vidéki térségeket**. Mivel a két funkcionális térségtípus kihívásai sok vonatkozásban eltérőek, egyes beavatkozás-típusok elsősorban városias térségekben, mások éppen a vidéki térségekben preferáltak.

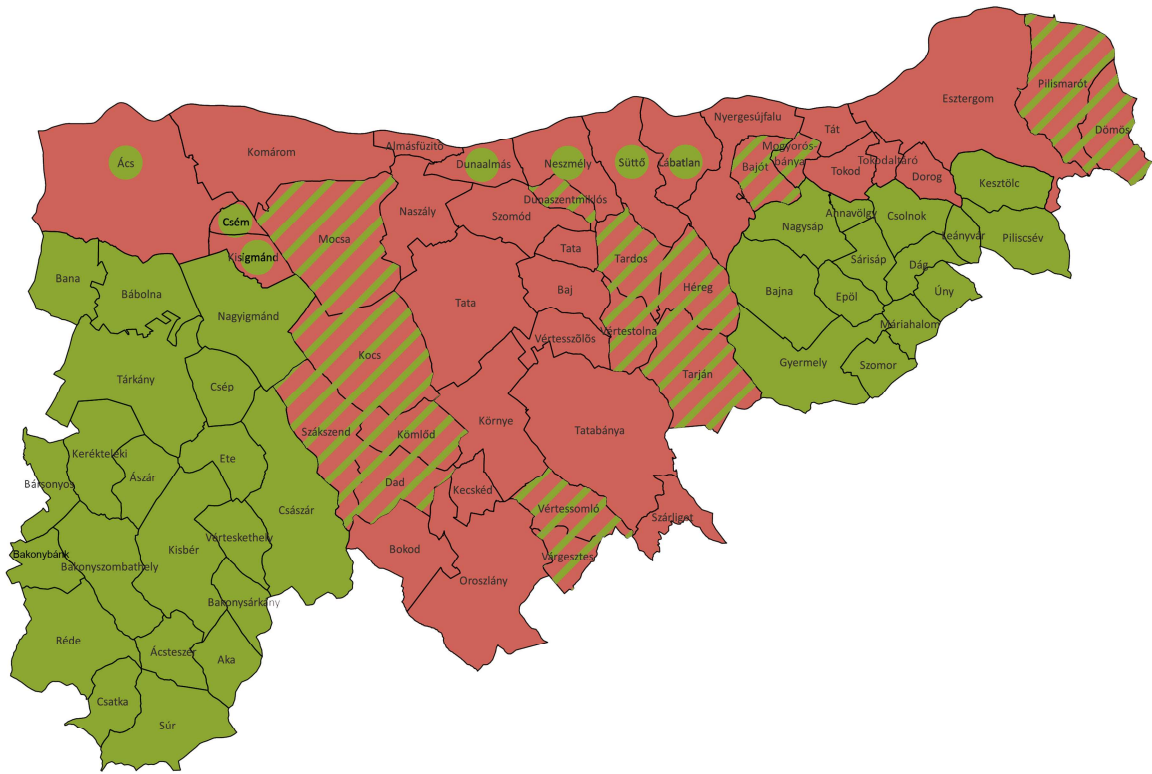
Az átmeneti zónákban lévő települések – ún. **kapcsolódó települések** (lásd a térkép sraffozott részeit) – azok, amelyek topográfiai, közlekedésföldrajzi, munkaerőpiaci szempontból egyértelműen a városias térségekhez tartoznak, de annak peremén megőrizték vidékies jellegüket, a szuburbánus jegyek kevésbé érvényesülnek. Ezeken a településeken minden olyan beavatkozás preferált, amely a vidéki településeken, ugyanakkor pl. a turisztikai fejlesztések, környezetbarát közlekedésfejlesztések stb. szempontjából a városias térségekhez (is) tartoznak, mint ilyen fontos szerepet töltenek be a város-vidék kapcsolat erősítésében.

A városias térség ún. **magtelepüléseinek** körébe a Városhálózati csomópont és a Duna mente városai mellett a szuburbánus községek is tartoznak. Ezek gazdasági infrastruktúra fejlesztés szempontjából ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a városok. A Duna menti térségben további differenciálás javasolt a meglévő-tervezett gyorsforgalmi kapcsolatokról való távolság függvényében.

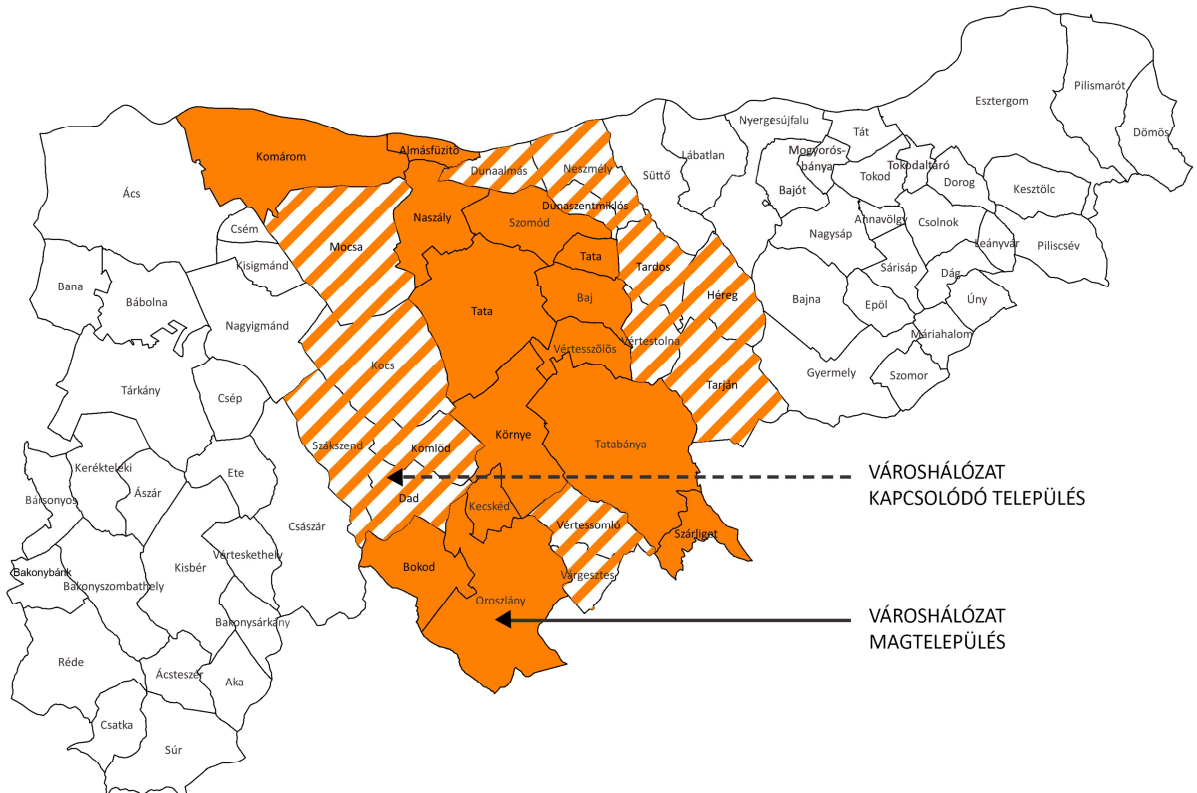
A **vidéki térségbe** a városias térségbe nem tartozó községek és a Kisalföld kisvárosai, Ács, Bábolna és Kisbér tartoznak. Ezek a kisvárosok hozzájutnak a vidéki településeken preferált fejlesztési forrásokhoz és a TOP városoknak dedikált forrásaihoz is (amihez a községek nem férnek hozzá).

A pontos közigazgatási területi lehatárolást a következő oldali térképek és a 3. táblázat tartalmazza.

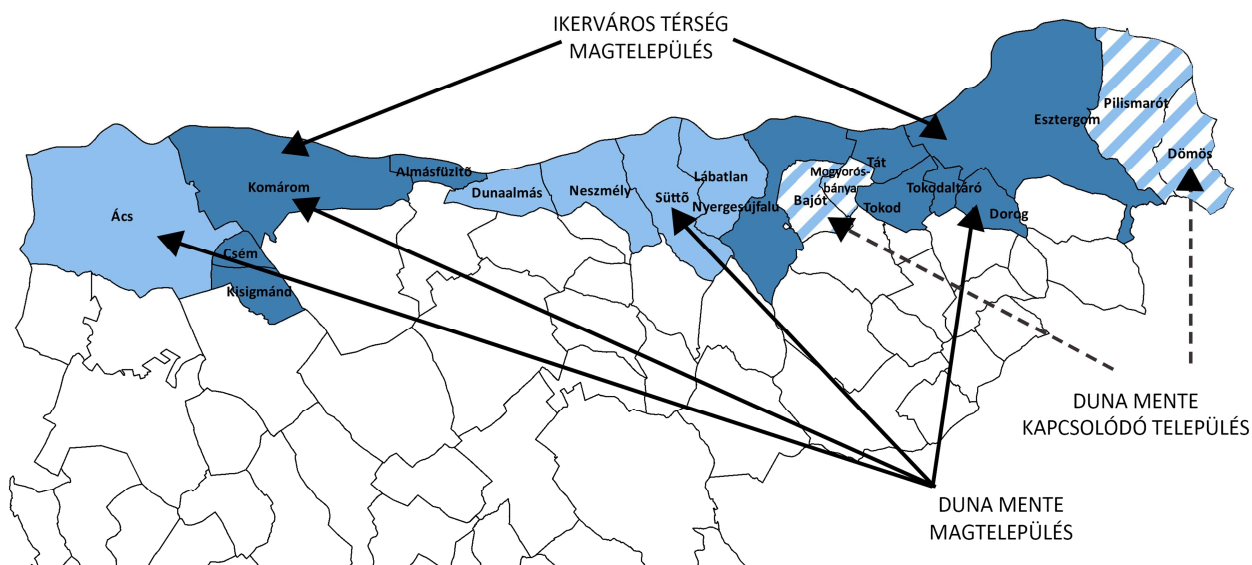
1. térkép: Komárom-Esztergom megye funkcionális térségei – városias és vidéki térségek. A tömör barna szín a városias térségek magtelepülései, a sraffozott települések a városias térségek kapcsolódó települései. Zöld pöttyel jelölt: Duna menti térség vidékies jellegű magtelepülései.

2. térkép Tatabánya központú városhálózati csomóponti térség

3. térkép Duna mente térség, ikervárosok térsége

3. táblázat: Komárom-Esztergom megye sajátos megyei térségei, a települések besorolásával. A sajátos térségek adottság alapú fejlesztési érdekei a forrás felhasználási módokon és a projektfelhívások feltétel- és értékelési rendszerén keresztül érvényesíthetők

VÁROSIAS TÉRSÉGEK	Tatabánya központú városálózati csomópont	<p>magtelepülések: Tatabányai, Tatai, Oroszlányi járások városai; a városokkal határos és közvetlen közúti kapcsolattal (max. 5-6 km távolság központ-központ között: Bokod, Kecskéd, Szárliget, Környe, Vértesszőlős, Baj, Szomód, Naszály) rendelkező (szuburbánus) falvak, továbbá Komárom, Almásfüzitő</p> <p>kapcsolódó települések: Mocsa; Kocs, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Tardos, Neszmély; Szákszend, Kömlőd, Dad, Tarján, Héreg, Vértessomló, Vértestolna, Várgesztes</p>
	Ikervárosok térsége	<p>magtelepülések: Komárom, Almásfüzitő, Csém, Kisigmánd; Esztergom, Tát, Nyergesújfalu, Dorog, Tokod, Tokodaltáró</p> <p>kapcsolódó települések: —</p>
	Duna mente	<p>magtelepülések: Ács, Komárom, Almásfüzitő, Csém, Kisigmánd, Dunaalmás, Neszmély, Süttő, Lábatlan; Esztergom, Tát, Nyergesújfalu, Dorog, Tokod, Tokodaltáró</p> <p>kapcsolódó települések: Pilismarót, Dömös, Bajót, Mogyorósbánya</p>
VIDÉKI TÉRSÉGEK	Gerecse-Pilis	<p>A városias térségek kapcsolódó települései, a Duna menti térség vidékies jellegű magtelepülései, valamint Esztergom, Tata, Tatabánya, Oroszlány járások községei:</p> <p>Lábatlan, Süttő, Neszmély, Dunaalmás, Pilismarót, Dömös, Mogyorósbánya, Bajót, Kocs, Szákszend, Dad, Kömlőd, Vértessomló, Várgesztes, Tardos, Héreg, Tarján, Vértestolna, Dunaszentmiklós</p> <p>továbbá Annavölgy, Bajna, Csolnok, Dág, Epöl, Kesztlőc, Leányvár, Máriahalom, Nagysáp, Piliscsév, Sárísáp, Úny; továbbá Gyermeley, Szomor</p>
	Bakonyalja-Kisalföld	<p>Komáromi és Kiskéri járások városai és községei (kivéve Komárom és Almásfüzitő), valamint Szákszend az Oroszlányi járásból:</p> <p>Ács, Csém, Kisigmánd, Mocsa, Szákszend</p> <p>továbbá Bábolna, Nagyigmánd, Bana</p> <p>továbbá Ácsteszer, Aka, Ászár, Bakonybánk, Bakonysárkány, Bakonyszombathely, Bársonyos, Császár, Csatka, Csép, Ete, Kerékteleki, Kiskér, Réde, Súr, Tárkány, Vértsekthely</p>

A városias és vidéki funkcionális térségtípusok mellett az ITP 2.0 – a TOP követelményrendszerének megfelelően – alkalmazza a közigazgatási alapú város-község megkülönböztetést is. A TOP 2.1 intézkedésen belül városrehabilitáció és a TOP 4.3 intézkedés (szociális rehabilitáció) kizárólag városok területén támogatható a TOP előírásai szerint. Az ITP 2.0 végrehajtása során ezt a szabályt a városias térségek községeiben is érvényesíteni kell. Ugyanakkor a TOP 2.1 községek számára biztosítandó védett keretei értelemszerűen a városias térségek községeiben is hozzáférhetők.

3.3 AZ ITP CÉLRENDSZER ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK IRÁNYELVEI A MEGYEI TOP FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA SORÁN

Magyarország a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan elkötelezte magát egy erős gazdaságélénkítő fejlesztési program megvalósítása mellett, így az ebben az időszakban rendelkezésre álló európai uniós források és hazai társfinanszírozás 60%-át gazdaságfejlesztésre fordítja. A területi operatív programok ezen gazdaságélénkítő csomag részét képezik. Ezek közül is kiemelkedik a jelentős forráskeretekkel rendelkező, a fejlett Közép-Magyarországi régión kívüli összes megyére kiterjedő Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP).

A TOP küldetése, hogy valamennyi megye, térség és település, így a jelenleg hátrányos helyzetű, leszakadó tendenciákat mutató térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési elemeket, amelyekkel potenciáljuk, erőforrásaik kibontakoztathatók és aktivizálhatók. Ennek érdekében a TOP elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás növelése, a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása. Valamennyi prioritása, intézkedése közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul ehhez a célhoz.

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseire biztosít forrásokat, az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit támogatja.

A TOP elsősorban a Partnerségi Megállapodás 5. nemzeti fejlesztési prioritásához, azaz a gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósításához kapcsolódik. Eszerint a versenyképesség mellett a gazdaságfejlesztés másik dimenziója az ország helyi és térségi gazdasági rendszereinek megerősítése. A prioritás nagy hangsúlyt helyez a helyi gazdaság foglalkoztatási lehetőségeinek kiaknázására, ami esélyt kínál a munkaerőpiacról kiszorult rétegek számára is. Erősíteni kell a városok térségi gazdaságszervező erejét, egyúttal településfejlesztési akciók révén javítani kell a városok vonzerejét, a munkába járást, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi megújítását. A TOP integrált területi programok alapján nyújt támogatást, a megyék és a megyei jogú városok szintjén összehangolt fejlesztésekre.

A Komárom-Esztergom megye integrált Területi programjában meghatározott célrendszer messzemenőig szem előtt tartja az erőteljes gazdaságfejlesztési fókusszal bíró Terület- és Településfejlesztési Operatív Program célkiűzéseit, és intézkedéseinek magas szintű integrációjával, forrásainak nagy hatásfokú hasznosításával kíván hozzájárulni az abban lefektetett célok megvalósulásához.

A következőkben bemutatott célrendszer jól mutatja, hogy egy-egy, az Integrált Területi Programban meghatározott cél megvalósítását a többféle TOP intézkedés együttesen szolgálja. Az intézkedések sokrétű összekapcsolása – melyet a célokat rendszerező táblázatok bal oszlopában nevesített intézkedések nagy száma mutat – igazolja az Integrált Területi Program célrendszerének erős belső koherenciáját.

Tekintve, hogy azonos TOP intézkedésből különféle célok is megvalósulnak, a kapcsolatot maguk a TOP intézkedések biztosítják. Így az ITP integrációra alapozó szemléletmódja abban is tetten érhető, hogy több célnak együttesen szükséges megvalósulnia ahhoz, hogy a TOP prioritásai a megyében érvényesüljenek.

I. ERŐS MAKROTÉRSÉGI POZÍCIÓKKAL RENDELKEZŐ, STABIL, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG	
FORRÁS	TOP 1.1; 2.1; 1.3; 4.3; 5.1; 5.3
TOP 1.1	<p>Városhálózati csomópont és az Ikerváros-térség magtelepülésein preferált a barnamezős területek fejlesztése (alapinfrastruktúra kiépítésével, fejlesztésével, energiahatékonysági beavatkozások) és a meglévő épületek innovációs központ, szolgáltató központ, inkubátorház célú hasznosítása. Zöldmezős területek a meglévő és tervezett nagytérségi hálózatok közvetlen elérhetősége esetén preferáltak, elsősorban húzóágazatok (járműipar, gépgyártás, mechatronika, mikroelektronika, megújuló energia, élelmiszeripar, agrárium) jelentősebb foglalkoztató kapacitású vállalkozásainak befogadása céljából. Ikerváros-térségben logisztikai fejlesztés is preferált.</p> <p>Duna menti térség magtelepülésein (az ikervárosok térségét kivéve) barnamezős területek fejlesztése azzal a megkötéssel támogatott, hogy az indikátorok csak olyan innovatív, környezetbarát élelmiszeripari, könnyűipari, informatikai, üzleti szolgáltató, mikroelektronikai, kreatív ágazati stb. vállalkozásokkal teljesíthetők, amelyek nem generálnak nehézgépjármű forgalomnövekedést a 10-es út mentén.</p> <p>Városias térségekben TOP 1.1 forrásból meglévő (belterületi) önkormányzati (többségi tulajdonú) épületek: inkubátorház, vállalkozók háza, szolgáltatóház, irodaház fejlesztések az innováció ösztönzése érdekében (kiemelten start-up kezdeményezések, co-working irodák, azaz bérelhető közösségi irodatermek céljára) kiemelten preferáltak, <i>amennyiben a TOP követelményrendszere e szempontból a megvalósítás során nem változik.</i></p> <p>Városhálózat és a Duna térség ún. kapcsolódó településein meglévő, alulhasznosított épületek gazdasági célú újrahasznosítása e cél keretében támogatható, különösen akkor, ha a beköltöző vállalkozás(ok) innovatív jellege és/vagy a nagytérségi beágyazódáshoz való hozzájárulás (pl.: exportképes termék, szolgáltatás, pl. innovatív start-up jelleg) igazolható,</p> <p>Kiemelten preferált gazdasági infrastruktúra energiahatékonysági és megújuló energia-hasznosítási célú fejlesztése.</p> <p>A megyében gazdasági terület túlkínálat és növekvő számú alulhasznosított ingatlan jellemző, ezért a vidéki térségekben TOP 1.1-ből zöldmezős fejlesztés kizárólag komplex energetikai vagy REL fejlesztés érdekében támogatható. A komplex energetikai fejlesztést szolgáló megújuló energiatermelés (pl.: napelem, biomassza-feldolgozás) létrehozásának forrása a TOP 3.2 intézkedés forráskerete.</p> <p>A Rövid Ellátási Lánc infrastruktúrájának megteremtése érdekében történő gazdasági infrastruktúrafejlesztés akkor támogatott ha VP vagy MAHOP források felhasználásával a REL többi eleme is megvalósul, így az működő képes.</p> <p>Térségi szinten jól feltárt, belterületen lévő vagy belterülethez kapcsolódó, külterületi lakott hely (tehát az ott élők számára foglalkoztatást biztosító) v. egyéb belterület részét képező barnamezős területek fejlesztése TOP 1.1-ből helyi gazdaság céljára és csak akkor támogatható, ha járáson belüli vállalkozások betelepülési szándéka igazolható (elvárt betelepülési arány a projekt kiválasztási felhívásban meghatározandó). Ugyanakkor üres, vagy alul hasznosított épület felújítása inkubátorház, szolgáltatóház vagy vállalkozók háza céljára, kifejezetten támogatott ebben a térségben, <i>amennyiben a TOP követelményrendszere ebben a vonatkozásban nem változik.</i></p>

I. ERŐS MAKROTÉRSÉGI POZÍCIÓKKAL RENDELKEZŐ, STABIL, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG	
	<p>Szolgáltatóház, inkubátorház esetében a központi (központból könnyen megközelíthető) fekvés kifejezetten preferált, a többi esetben akkor, ha környezetzavaró tevékenységek nem kapnak helyet. Beköltözési szándék itt is igazolandó, hiszen az indikátor csak így teljesíthető.</p> <p>Új épület gazdasági célra csak városokban, TOP 2.1 település rehabilitációs és TOP 4.3 szociális rehabilitációs projekthez kapcsolódóan, ahhoz illeszkedő funkcióval építhető.</p> <p>Kiemelten preferált meglévő gazdasági infrastruktúra energiahatékonysági és megújuló energia-hasznosítási célú fejlesztése és vízviasszatartással tervezett vízrendezése</p>
TOP 1.3 TOP 3.1	<p>A TOP 1.3 térségspecifikus felhasználása preferált a megye nagytérségi beágyazódásának felgyorsítása érdekében:</p> <p>Városhálózati csomópont jelentős foglalkoztató kapacitású vállalkozásait koncentráló gazdasági területek összekapcsolása és M1-re ráhordása;</p> <p>Ráhordás az Ikerváros-térség tervezett határátkelő pontjaira;</p> <p>TOP 3.1 forrásból e cél keretében kifejezetten vidéki térségekben támogatandó a foglalkoztatási központok elérhetőségét szolgáló, kiemelten hálózatos, illetve integrált fejlesztések (eszközváltó pontok, hivatásforgalmat is szolgáló kerékpáros infrastruktúra)</p>
TOP 2.1	<p>TOP 2.1 Rehabilitációs akcióterületen alulhasznosított meglévő épületek helyi kereskedelem, szolgáltatás céljára történő fejlesztése, továbbá helyi piacfejlesztés preferált.</p>
TOP 3.2	<p>REL-hez, illetve komplex energetikai fejlesztéshez kapcsolódóan: SEAP (Sustainable Energy Action Program=Fenntartható Energetikai Akcióprogram) keretén belüli biomassza felhasználásra épülő gazdasági tevékenységek preferálása a vidéki térségekben (a Vidékfejlesztési Operatív Program (VP) véglegesítése után még módosulhat.)</p>
TOP 5.1 TOP 5.3	<p>A TOP 5.1 terhére e cél keretében a nagytérségi beágyazódásban meghatározó megyei húzóágazatok (járműipar, gépgyártás, mechatronika, mikroelektronika, megújuló energia, élelmiszeripar, agrárium) szakemberigényének kielégítését szolgáló paktumok (üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási programok).</p> <p>Az ITP I. céljához kapcsolódóan a TOP 5.3 keretében szintén a megye nagytérségi beágyazódása kiemelt prioritás, ennek érdekében megvalósítható ösztöndíjprogramok, továbbá klaszterek, beszállítói hálózatok, innovációs hálózatok létrehozásához szükséges kapcsolatépítési programok támogatása indokolt.</p> <p>Kifejezetten vidéki térségekben, amennyiben a VP és a TOP közötti lehatárolás ezt lehetővé teszi, a REL-hez kapcsolódó szervezési, részvételi tervezési-szervezési folyamatok lebonyolítása, helyi termékmenedzsment, helyi gazdaság-szervezés szakemberképzése (TOP 5.1), továbbá a részvételi tervezési folyamatok támogatása és kapcsolódó tanulmányi ösztöndíjprogram (TOP 5.3) preferált.</p> <p>A TOP 5.1 keretében vízrendezéshez, zöldfelület fejlesztéshez, hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó foglalkoztatási paktum létrehozása indokolt.</p> <p>Speciális, a vidéki térségek adottságait kihasználni képes innovatív kezdeményezések szakemberigényének kielégítését szolgáló ösztöndíjprogram létrehozása (halgazdálkodás, lovasterápia, stb) preferált, lehetőség szerint külföldi tanulmányút lehetőségekkel.</p>

II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM	
FORRÁS	TOP 1.2; 2.1; 3.1; 5.1; 5.3
TOP 1.2	<p>A megyében három tematikus turisztikai programtérkép került lehatárolásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duna menti térség; • Által-ér (Városhálózati csomópont azon települései, melyek az Által-érrel vagy az Általér vízgyűjtőjéhez tartozó kisvízfolyással, állóvízzel rendelkeznek); • Vidéki tájak. <p>Azok az attrakciófejlesztések preferáltak, melyek a tematikus térségek turisztikai arculatát, tematikus identitását erősítik, kapcsolódva az országos programokhoz, melyek GINOP keretében támogatottak (EUROVELO, LIMES, Forster Központ kastélyprogramja, elismert országos zárandokútvonalak, „Bejárható Magyarország Program”), továbbá a VP keretében támogatottak (borturizmus, lovasturizmus, vadászturizmus, horgászturizmus – a vidéki turizmusfejlesztés TOP és VP közötti lehatárolása még változhat). TDM szervezetek létrehozását és tevékenységeit szintén a GINOP támogatja az ismert TOP/GINOP lehatárolás szerint.</p> <p>A GINOP/VP/TOP lehatárolás függvényében támogatandók a világörökség várományos tematikákhoz, a Nemzeti Lovas Stratégiához, az Országos Vízi turizmus- és Sportfejlesztési Kon koncepcióhoz kapcsolódó fejlesztések.</p> <p>Preferáltak a szomszédos megyék attrakcióihoz kapcsolódó fejlesztések, amennyiben az összekapcsolódást TDM tevékenységek, kezdeményezések garantálják.</p> <p>A TOP 5.3 intézkedés keretében készülő, megye által koordinált térségi turisztikai programokhoz illeszkedő, a térség sajátos turisztikai arculatát erősítő fejlesztések preferáltak.</p> <p>Duna mentén: vízi turizmus, Komáromi erődrendszerhez és Dunakanyar történeti tájhoz kapcsolódó fejlesztések, régészeti és ipari-bányászati, természeti örökség bemutatása;</p> <p>Által-ér mentén elsősorban a Forster programhoz kapcsolódó Esterházy örökség, továbbá a bányászati-geológiai-régészeti örökség bemutatása preferált;</p> <p>Vidéki tájakon: zárandok, szelíd, ökoturisztika, természet közeli extrém turizmus (sziklamászás, barlangászás, bűvárkodás) preferált, továbbá, amennyiben a VP-ből kimaradnak, akkor a bor, lovas, horgász, vadászturizmus is itt támogatott.</p> <p>Kerékpáros, vízi turisztikai infrastruktúra támogatása csak látogatószámot produkáló vonzerőfejlesztéshez kapcsolódóan lehetséges.</p> <p>Rendezvényturizmus fejlesztése a kastélyprogrammal érintett településeken támogatott, továbbá ott ahol erre alkalmas meglévő helyszín rendelkezésre áll.</p>
TOP 2.1	<p>Rehabilitációs akcióterületen, integrált fejlesztés keretében megvalósuló, kulturális örökségi értéket hasznosító fejlesztések kifejezetten preferáltak. Preferáltak továbbá azok az integrált fejlesztések, ahol TOP 2.1 (településrehabilitáció) és TOP 1.2 (turisztikai attrakciófejlesztés) együtt, illetve egyéb TOP források együttes alkalmazása révén a település turisztikai vonzereje növekszik.</p>
TOP 3.1	<p>Kerékpáros-turizmus fejlesztése során preferáltak a megyei területrendezési terv szerinti országos és térségi jelentőségű nyomvonalak megvalósítását szolgáló térségi projektek.</p> <p>Kerékpárút fejlesztések esetében a térségi összehangolás (min. két település közös projektje) vagy EUROVELO-hoz vagy turisztikai attrakcióhoz vagy turisztikai vonzerőt is növelő városrehabilitációs akcióterülethez kapcsolódás megyei elvárás annak érdekében, hogy a fejlesztés a megyei turisztikai célkitűzések megvalósulásához hozzájáruljon.</p>

II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM	
TOP 5.1 TOP 5.3	<p>E cél keretében TOP 5.3 források kizárólag megyei vagy megyei koordinációban megvalósított programokra használható fel, az adott térségi tematika erősítése érdekében.</p> <p>Kiemelt cél, hogy a megyei turisztikai program három tematikus térségére a megye, erre dedikált TOP 5.3 forrásból egy-egy komplex turisztikai programot dolgozzon ki, továbbá megyei szintű marketingben, honlapban, mobil applikációkban a TDM-k tevékenységét koordináló projektekben, klaszterfejlesztésekben, hálózatépítésekben (TOP 5.3), továbbá képzésekben (TOP 5.1) gondolkodhasson.</p> <p>A turizmus foglalkoztatás igényének kielégítéséhez szükséges képzések (TOP 5.1), ösztöndíj programok, turisztikai térségek részvételi tervezése, turizmushoz kapcsolódó középiskolai közösségi szolgálat programok ösztönzése kiemelten támogatott (TOP 5.3).</p>

III. FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSRE ÉS RUGALMAS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES TÉRSÉGEK ÉS TELEPÜLÉSEK	
FORRÁS	TOP 1.1, 1.4; 2.1; 3.1;3.2;4.1;4.2;4.3;5.1;5.2;5.3
TOP 2.1 TOP 4.3	<p>Vidéki térségekben és a városias térségek községeiben a belterületi csapadékvízrendezési projektek megvalósítása kiemelten preferált. Ahol műszaki-földrajzi akadály nincs, ott a csapadékvíz-rendezést vízvizsztatartással, a visszatartott csapadékvíz hasznosítási feltételeinek kialakításával kell megoldani</p> <p>Városias térségek városaiban csapadékvíz-rendezés és környezeti infrastruktúrafejlesztés csak integrált városrehabilitációs vagy szociális városrehabilitációs akcióterületen támogatható. Piac és kereskedelmi célú ingatlan fejlesztéséhez REL program kapcsolása szükséges a város-vidék kapcsolat erősítése és az elvárt gazdaságfejlesztő hatás elérése érdekében.</p> <p>Szociális rehabilitáció (TOP 4.3) a TOP követelményeket kielégítő városi területen támogatható (városias és vidéki térségekben egyaránt). Mivel az országos követelmények szerint a TOP 4.3 forráskerete csak szegregációval érintett vagy veszélyeztetett területeken használható fel, a fejlesztésbe mindenképpen be kell vonni a KSH adatszolgáltatása szerint szegregációval érintett, illetve veszélyeztetett területeket. A megyében legnagyobb ilyen összefüggő terület Esztergom kertvárosban található.</p>
TOP 3.1	<p>A TOP 3.1 források terhére elsősorban a kerékpáros infrastruktúra és kisebb eszközváltó pontok (pl.: buszmegálló+kerékpártároló, révállomás+kerékpártároló+parkoló) fejlesztendő. Eszközváltó pontok hálózatosan, közös projektben vagy több, a környezetbarát közlekedést szolgáló beavatkozást integrálva valósíthatók meg (így elérhető a TOP szerinti projektméret, továbbá a közös projekt, a közös arculat kialakítása a térségi összetartozást és identitást erősíti).</p> <p>A kerékpáros-barát település, a biztonságos közlekedés és a közösségi közlekedés fejlesztését integráló fejlesztések kiemelten támogatandóak.</p> <p>Városokban integrált rehabilitáció részeként megvalósított fejlesztések kiemelten támogatottak.</p>
TOP 3.2 TOP 1.1	<p>A TOP 3.2 fejlesztéseknél indokolt előírni, hogy az első beruházási projekt előkészítésével egyidejűleg (de a befogadás után, tehát EU forrásból) a településnek, vagy a település irányításával térségi szinten (konzorciumként) Fenntartható Energetikai Akció Programot kelljen kidolgozni és elfogadni.</p> <p>Több település által kidolgozásra kerülő közös Akció Program kifejezetten preferált, különösen kisebb településeken, illetve város és környéke, vagy járási szinten (de minden képviselőtestületnek külön el kell fogadni).</p> <p>Településenkénti Akció Programok esetében is elvárás, hogy a települések azokat</p>

III. FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSRE ÉS RUGALMAS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES TÉRSÉGEK ÉS TELEPÜLÉSEK	
	<p>összehangolják, egyes döntések egymásra épüljenek. Minden további fejlesztés támogatási kérelme már ilyen Akció Program birtokában nyújtható be.</p> <p>Kiemelten támogatottak a térségi SEAP alapján megvalósuló településcsoportban összehangolt komplex energetikai projektek.</p> <p>Vidéki térségek községeiben és kisvárosaiban megvalósuló fejlesztések előnyt élveznek. REL-hez kapcsolódóan: SEAP keretén belüli biomassa felhasználás preferált a térségekben.</p> <p>TOP 1.1 fejlesztések keretében megvalósuló energetikai beruházások támogatottak a településüzemeltetési költségek csökkentése érdekében (is).</p>
TOP 1.4 TOP 4.1 TOP 4.2	<p>Kisvárosok területén (10 ezer főnél kisebb népesség) kifejezetten pozitívum, ha a közszolgáltatások (egészségügyi és szociális intézményfejlesztés) integrált városrehabilitációs és/vagy szociális rehabilitációs akcióterületen valósul meg, mivel ezzel a projektek közötti szinergia erőteljesen érvényesül.</p> <p>Gyermek, egészségügyi és szociális alapellátást biztosító infrastruktúra energetikai fejlesztése kifejezetten támogatott a településüzemeltetési költségek csökkenése érdekében</p>
TOP 5.1 TOP 5.2 TOP 5.3	<p>Kiemelten támogatott TOP 2.1 és TOP 4.3 projektekhez kapcsolódó, azokat előkészítő akcióterületi részvételi tervezési folyamat (TOP 5.3)</p> <p>TOP 5.1 keretében térség –és településfejlesztési szakember, szociális munkás, közösségi tervezési szakemberképzés és foglalkoztatás indokolt.</p> <p>TOP 5.3 keretében ehhez kapcsolódó ösztöndíjprogramok, civil és lakossági kapacitás-építési és „empowering” (érdekérvényesítő képesség-fejlesztési) programok kezdeményezése indokolt.</p> <p>TOP 5.2 intézkedés forrása szociális rehabilitációs projektekhez (TOP 4.3) kapcsolódóan, annak ESZA fejlesztéseihez használható.</p> <p>További TOP 5.3 forrás a cél keretében TOP 2.1 és TOP 3.1-TOP 3.2 projekttel együtt használható („klímabarát „társadalmi befogadás” tematikákra és közösségi tervezésre.)</p>

IV. FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS	
FORRÁS	TOP 1.4; TOP 3.1; 2.1; 4.1, 4.2, 4.3; 5.1, 5.2, 5.3
TOP 1.4 TOP 4.1 TOP 4.2	<p>Vidéki térségek leromlott állapotú közintézményi infrastruktúrájának (óvoda, egészségügyi és szociális alapinfrastruktúra) korszerűsítése kiemelt cél.</p> <p>A támogatás eszközökkel ösztönözni kell, hogy a gyermekintézmény fejlesztések során azon leromlott állapotú intézmények fejlesztése élvezzen prioritást, ahol a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya magas.</p> <p>Időseket gondozó intézmény minden településen támogatható, elsősorban meglévő alulhasznosított épület felújításával. Új épület csak meglévő, lepusztult épület elbontásával, annak telkén támogatott, ha jól használható, meglévő ingatlan igazoltan nincs a településen, illetve ha a meglévő épület elhelyezkedése kifejezetten hátráltatná a közszolgáltatás céljának megvalósulását. Csökkenő népességű, elöregedő vidéki települések kiemelten preferáltak.</p> <p>Külterületi szociális fejlesztés kizárólag tömegközlekedéssel is jól megközelíthető kiürült/alulhasznosított major, gazdasági telephely területén mezőgazdasági munkaterápiát jelentős súllyal alkalmazó, ezáltal saját jövedelmet termelő intézmények esetén támogatható. Mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés esetén VP-ből támogatott fejlesztés megvalósítása is elvárás.</p> <p>Városias térségek pozitív vándorlási különbözetű magtelepülésein bölcsődei, óvodai</p>

III. FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSRE ÉS RUGALMAS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES TÉRSÉGEK ÉS TELEPÜLÉSEK	
	<p>kapacitásbővítés kiemelten preferált</p> <p>Családi napközi fejlesztése mindenhol támogatható, ahol a projektgazda a projektfenntartást hitelt érdemlően igazolni tudja.</p>
TOP 3.1	Közzolgáltatások elérhetősége, különösen külterületi lakott helyekről, egyéb belterületekről preferált, amennyiben az adott helyen hiányos a közzolgáltatás
TOP 2.1 TOP 4.3	Az egészséges életmódot ösztönző városrehabilitációs fejlesztések, mint a különféle generációkat mozgásra, fizikai aktivitásra ösztönző játszóterek, tornapályák, futópályák, gördeszka pályák, mászófalak, továbbá városi kertek stb. kialakítása, különösen barnamezős területek megújításával, kiemelten támogatott.
TOP 3.2	REL-hez kapcsolódóan: SEAP keretén belüli biomassza felhasználás preferált a vidéki térségekben
TOP 5.1 TOP 5.2 TOP 5.3	<p>Vidéki térségben foglalkoztatási paktummal (TOP 5.1) kell támogatni, hogy az új-felújított intézményekbe kerülő új alkalmazottak lehető legnagyobb arányban a helyi-kistérségi környezetben élők közül kerüljenek ki.</p> <p>Szociális rehabilitációs akcióterületek népességét ellátó közzolgáltatások alkalmazottainak érzékenyítését szolgáló TOP 5.2 projektek támogatása indokolt.</p> <p>TOP 5.3 forrásai társadalmi innovációk ösztönzésére használhatók e cél keretében, a közzolgáltatások, hátrányos helyzetű gyermekek befogadása, felzárkóztatása, a közzolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása terén.</p> <p>TOP 5.3 Ösztöndíj programokkal is segíthető a közzolgáltatások szakemberigényének kielégítését szolgáló TOP 5.1 paktum. Kiemelten támogatandó halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok képzése és foglalkoztatása.</p> <p>TOP 5.3 projektekkel támogatandók a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek továbbtanulási esélyeit javító komplex programok.</p> <p>Gyermekintézmények szakembereinek külföldi tanulmányútja és továbbképzése támogatandó, kiemelten a nagy arányban halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, felnőttekkel, családokkal foglalkozó szakemberek esetén</p>

3.4 Az ITP célrendszer integráltsága

3.4.1 A megyei ITP illeszkedése Tatabánya MJV ITP-jéhez

<div>TATABÁNYA MJV ITP</div> <div>KEM TFP</div>	Tatabánya közép- és felsőoktatási képzésben és szak-képzésben betöltött szerepének növelése	Helyi gazdaság igényeihez alkalmazkodó felsőoktatási képzés	KKV-k versenyképességének támogatása, piacra jutásuk elősegítése	Fejlett és innovatív üzleti infrastruktúra kiépítése a stabil és diverzifikált gazdasági struktúra kialakításához	A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása, gazdasági célú közlekedés-fejlesztés	A természeti környezet javítása, vonzó és korszerű épített környezet kialakítása	A fenn- tartható turizmus és térségi szintű rekreációs szolgáltatások kialakítása	A lakosság egészségi állapotának javítása és az egészség-ügyi ellátó-rendszer fejlesztése	A szociális ellátó-rendszer fejlesztése	Kulturális és humán infrastruktúra fejlesztése
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérsgégi beágyazódásának megerősítése										
Megeyi turisztikai program										
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság										
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás										
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak										
Otthon a XXI. században										

Rendkívül erős kapcsolódás	Erős kapcsolódás	Kimutatható kapcsolódás	Nincs kapcsolódás
----------------------------	------------------	-------------------------	-------------------

3.4.2 A megyei ITP illeszkedése a szomszédos megyék területfejlesztési programjaihoz

Pest megye Területfejlesztési Programja

<div>PEST TFP</div> <div>KEM TFP</div>	Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	Pest megye fejlődésben lemaradó térségeinek komplex fejlesztése	Közlekedésfejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében	Települési infrastruktúra fejlesztés az élhetőbb, fenntarthatóbb lakókörnyezetért	Fenntartható, hatékonyan működő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó épített és természeti környezet kialakítása	Társadalmi innováció-, megújulás-, a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység elleni küzdelem	Testben és lélekben egészséges Pest megye
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérségi beágyazódásának megerősítése							
Megyei turisztikai program							
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság							
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás							
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak							
Otthon a XXI. században							

Rendkívül erős kapcsolódás	Erős kapcsolódás	Kimutatható kapcsolódás	Nincs kapcsolódás
----------------------------	------------------	-------------------------	-------------------

Győr-Moson-Sopron megye Területfejlesztési Programja

<div> <div>GyMS TFP</div> <div>KEM TFP</div> </div>	A kreatív humán erőforrások fejlesztése	Az innováció térnyerésének előmozdítása	A megye és települései elérhetőségének javítása	A környezet megújítása, a kultúra támogatása, az életminőség javítása	A megye belső kohéziójának erősítése	A megye-országhatáron átnyúló együttműködés fejlesztése
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérsgéi beágyazódásának megerősítése						
Megei turisztikai program						
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság						
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás						
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak						
Otthon a XXI. században						

Rendkívül erős kapcsolódás	Erős kapcsolódás	Kimutatható kapcsolódás	Nincs kapcsolódás
----------------------------	------------------	-------------------------	-------------------

Fejér megye Területfejlesztési Programja

<div>FM TFP</div> <div>KEM TFP</div>	Hálózati együttműködések fejlesztése	Vállalkozó – innovatív társadalom megteremtése	Befektetés az emberekbe	Természeti és kulturális értékek megőrzése, bemutatása, lakókörnyezet javítása	Természeti erőforrások védelme	Versenyképes vállalatok támogatása	Versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése	Periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérsgéi beágyazódásának megerősítése								
Megyei turisztikai program								
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság								
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás								
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak								
Otthon a XXI. században								

Rendkívül erős kapcsolódás	Erős kapcsolódás	Kimutatható kapcsolódás	Nincs kapcsolódás
----------------------------	------------------	-------------------------	-------------------

Veszprém megye Területfejlesztési Programja

<div>VM TFP</div> <div>KEM TFP</div>	Gazdasági növekedés, versenyképes, innovatív gazdaság, kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés a fejlődési potenciált hordozó ágazatok fejlesztésével, a foglalkoztatás bővítésével	A térségi és a helyi erőforrások fenntartható kihasználása épülő gazdaságfejlesztés	Vidéki térségek értékalapú megújítása, a vidék élhetőségének és élet-képességének fokozása e térségek leszakadásának megállítása, és újbóli fejlődési pályára állítása	Egészséges társadalom megteremtése	Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása	Közösségi megújulás, értéktudatos és szolidáris társadalom kialakítása	Természeti-, táji és egyéb stratégiai fontos erőforrások megőrzése, fenntartható használata, energia-hatékonyság és környezetünk védelme	Térségi potenciálokra alapozott, a gazdaság versenyképességét javítását szolgáló fenntartható térszerkezet kialakítása	A városok és város-térségek összehangolt és integrált fejlesztése	A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a közlekedés fejlesztése
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérségi beágyazódásának megerősítése										
Megyei turisztikai program										
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság										
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás										
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak										
Otthon a XXI. században										

Rendkívül erős kapcsolódás	Erős kapcsolódás	Kimutatható kapcsolódás	Nincs kapcsolódás
----------------------------	------------------	-------------------------	-------------------

3.4.3 A megyei ITP illeszkedése Nyitra megye 2012-2018 közötti időszakra kidolgozott fejlesztési programjához

NYITRA GSZFP KEM TFP	Kutatás és fejlesztés, technológiák gyakorlatban történő alkalmazása	Új befektetők letelepedését segítő feltételek megteremtése, magasabb hozzáadott értéket biztosító ágazatok fejlesztése	Idegen-forgalom támogatása	A megye energetikai adottságainak kihasználása	A lakosság képzettségi szintjének növelése és az életen át tartó képzés rendszerének fejlesztése	Szociális fejlődés	A közigazgatási szolgáltatások minőségének javítása	Multifunkciós Mezőgazdaság fejlesztése	A mezőgazdasági és vidéki szociális tőke fejlődésének támogatása	A vidéki települések regenerációja
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérsgégi beágyazódásának megerősítése										
Megeei turisztikai program										
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság										
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás										
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak										
Otthon a XXI. században										

<div> <div>NYITRA</div> <div>GSZFP</div> <div>KEM</div> <div>TFP</div> </div>	Regionális közlekedési infrastruktúra javítása és rákapcsolása a magasabb szintű hálózatokra	IKT-k minőségének és elérhetőségének növelése	Szociális hálózat minőségének javítása	Környezeti egyensúly javítása, védekezés a természeti csapásokkal szemben	Vízszennyezettség csökkentése, a megyei lakosság életfeltételeinek javítása a vízgazdálkodási infrastruktúra kiépítésével - az EU és SK szabályok értelmében	A hulladéktermelés csökkentése, és hatékony rendszerek bevezetése a hulladékgazdálkodás területén	A levegő minőség javítása	A lakossági környezettudatosság javítása
A megyei gazdaság nemzetközi és makrotérsgégi beágyazódásának megerősítése								
Megyei turisztikai program								
Stabil, versenyképes, diverzifikálódó gazdaság								
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás								
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak								
Otthon a XXI. században								

Rendkívül erős kapcsolódás	Erős kapcsolódás	Kimutatható kapcsolódás	Nincs kapcsolódás
----------------------------	------------------	-------------------------	-------------------

4. Az Integrált Területi Program forrásallokációja

A 2014–2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban TOP) tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. Korm. határozat 2. melléklete Komárom-Esztergom megye részére 25,94 milliárd Ft-os keretösszeget határoz meg. E keretösszeg TOP prioritásonkénti és ezen belül intézkedésenkénti, alintézkedésenkénti keretösszegeit a megyei önkormányzat az ITP tervezésekor az alábbiak szerint állapítja meg, figyelemmel a TOP Irányító Hatósága iránymutatására, javaslataira.

TOP 1. PRIORITÁS

A TOP 1. prioritása kapcsán Komárom-Esztergom megye számára rendelkezésre álló forrás nagysága 9.848.366.721 Ft. A megye a területfejlesztési dokumentumaiban rögzített hangsúlyok, valamint az ITP megalapozása során feltárt helyi fejlesztési igények alapján e keret prioritáson belüli megosztását az alábbiak szerint állapítja meg:

1.1. intézkedés: Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése

A megyei önkormányzat elfogadja az OP arányos forrásnagyságot az intézkedésen, amelynek összege 3, 714 Mrd Ft.

Az intézkedésen belül kialakításra kerülő három alintézkedésre az alábbi kereteket állapítja meg az ITP tervezése során feltárt, jelenleg ismert fejlesztési igények alapján:

Alintézkedés megnevezése	Megállapított keret (Mrd Ft)
1. alintézkedés: Ipari park és iparterület fejlesztés	2,414
2. alintézkedés: Inkubátorház fejlesztés	0,6
3. alintézkedés: Helyi gazdaságfejlesztés	0,7
ÖSSZESEN	3,714

Tekintettel arra, hogy az intézkedéshez tartozó támogatásintenzitás az önkormányzatok számára, változó mértékben ugyan, de jelentős önerővállalást és vállalkozásokra vonatkozó indikátor vállalásokat jelent, valamint a inkubátorházak, vállalkozóházak, kisiparos-házak, a helyi gazdaságfejlesztési lehetőségek az önkormányzatok számára újszerű struktúrák, vállalkozási feladatok, a program megvalósításának előrehaladásával az intézkedésre és alintézkedéseire jelenleg meghatározott keretek felülvizsgálandók, tekintettel az indikátor értéként elvárt közvetetten támogatott vállalkozások számának alakulására is.

Mivel a 2. és 3. alintézkedés esetében a felhívások megismerésével kezdheti meg a megye e formák, lehetőségek részletesebb megismertetését, ösztönzését, partnereivel a projektfejlesztéseket, így ezen tevékenységek ütemezése várhatóan későbbre tervezhető.

1.2. intézkedés: Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

A megyei önkormányzat elfogadja az IH által meghatározott 2,472 Mrd Ft keretösszeget, amely 155 millió Ft-tal több, mint a TOP arányos forrásnagyság.

Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjában önálló prioritás a Megyei Turisztikai Program megvalósítása, hiszen a megye – méretéhez képest – rendkívül gazdag és változatos turisztikai potenciállal rendelkezik. Ez a potenciál a megye gazdasága diverzifikálásának egyik legfontosabb pillére. A megyében több, térben és tematikusan is strukturált turisztikai fejlesztés került feltárára, amelyek jól illeszkednek a GINOP-ból és az IKOP-ból megvalósuló olyan fejlesztésekhez, mint az EuroVelo6, a Nemzeti Kastélyprogram 4 helyszíne, várprogram, világörökség várományos területek, tematikus utak. Ezek egymásra épülve tudnak a jövedelemtermelés és foglalkoztatás stabil bázisává válni, jelentős beszállítói, szolgáltatói holdudvart is maguk köré fejlesztve. A fejlesztési igények sokszínűsége, nagysága is igazolja, hogy a turizmus fejlesztése mellett a megye és a települések egyaránt igen elkötelezettek. Így a megemelt keretösszeg felhasználása biztosított, illetve a program előrehaladtával vizsgálendő majd a más TOP prioritásból, illetve intézkedésből történő esetleges forrásátcsoportosítás lehetősége, figyelemmel az elvárt indikátor értékek alakulására is.

1.3. intézkedés: A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés

A megyei területfejlesztési program kulcseleme a helyi gazdaság nagytérégi beágyazódásának erősítése (I. prioritás). Ennek nélkülözhetetlen feltétele a gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztési beruházások megvalósítása, azon belül különösen a városhálózati csomóponti térség jelentős foglalkoztató kapacitású vállalkozásait koncentráló gazdasági területek összekapcsolása, elérhetőségük és az M1 autópályával való kapcsolataik fejlesztése. A nagytérégi kapcsolatokhoz járul hozzá a határ menti ikerváros térségek határátkelői elérhetőségének javítása is.

Másik fontos mobilitási cél a foglalkoztatási központok elérhetőségének javítása a vidéki térségekben, az ehhez szükséges térségi közútfejlesztések megvalósítása.

Az 1.3. intézkedésre a megye, az IH ajánlása alapján 1,661 Mrd Ft - ot állapít meg. Ugyanakkor a Magyar Közút Zrt-vel együttműködésben feltárt helyi fejlesztési igények alapján törekszik a megyei önkormányzat a keretösszeg program megvalósítás során történő esetleges megemelésére.

1.4. intézkedés: A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkábaállást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

A megyei önkormányzat az intézkedés keretösszegét az IH javaslat alapján 2,002 Mrd Ft-ban határozza meg.

A program megvalósítás során kiemelt figyelmet kell fordítani az intézkedés keretében támogatható fejlesztésekre és eredményeikre, ezek ismeretében az intézkedéshez rendelt indikátorok alakulására, vállalhatóságára, ezek IH-val történő egyeztetésére.

A megyei önkormányzat az általa feltárt fejlesztési igények alapján az 1.4. intézkedés keretében fejlesztendő vagy létrehozandó, 0-3 évesek elhelyezését biztosító férőhelyek OP-arányos célértékét magasnak ítéli. A megyében 2013-ban (Tatabányával együtt) összesen 1176 bölcsődei férőhely

működött, azaz az OP-arányos, több mint 300 új férőhely erőteljes kapacitásnövelést jelent, és új terhet ró a fenntartó önkormányzatokra. Ezzel párhuzamosan Tatabánya városban OP-arányosan legalább 145 új (bölcsődei és családi napközis) férőhelyet kellene létrehozni, azaz a megyei férőhelyek száma kb. 40%-kal emelkedne, miközben a megye népessége folyamatosan csökken. Ugyanakkor a 3-6 évesek elhelyezését biztosító férőhelyek fejlesztésére jelentősebb igény mutatkozik.

TOP 2. PRIORITÁS

A TOP arányainak megfelelően a 2.1. intézkedésre jutó forrás nagysága Komárom-Esztergom megyében 4.800 Mrd Ft, melyet az ITP a feltárt helyi fejlesztési igények és a megyei területfejlesztési programban foglaltak alapján nem módosít.

Az intézkedésen belül kialakításra kerülő három alintézkedésre az alábbi kereteket állapítja meg az ITP tervezése során feltárt, jelenleg ismert fejlesztési igények alapján:

Alintézkedés megnevezése	Megállapított keret (Mrd Ft)
1. alintézkedés: barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja	1,700
2. alintézkedés: zöldterületek fejlesztése - zöld város	1,800
3. alintézkedés: kisléptékű környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések (belterületi vízrendezés)	1,300
ÖSSZESEN	4,800

TOP 3. PRIORITÁS

A TOP arányainak megfelelően a prioritásra jutó forrás 6,528 Mrd Ft, ebből a 3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztési intézkedésre jutó forrás 2,445 Mrd Ft.

A 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és megújuló energia-felhasználás arányának növelése tárgyú intézkedés kerete 4,083 Mrd Ft, melyet az ITP a feltárt helyi fejlesztési igények és a megyei területfejlesztési programban foglaltak alapján nem módosít.

Az intézkedésen belül kialakításra kerülő két alintézkedésre az alábbi kereteket állapítja meg az ITP tervezése során feltárt, jelenleg ismert fejlesztési igények alapján:

Alintézkedés megnevezése	Megállapított keret (Mrd Ft)
1. alintézkedés: önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények energiahatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások használatának ösztönzése.	2,583
2. alintézkedés: Önkormányzatok által vezérelt, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	1,500
ÖSSZESEN	4,083

A 3.2. intézkedés keretében a forrásokhoz kapcsolódó indikátorok teljesülésének alakulását, teljesíthetőségüket megyei és projektszinten is kiemelten kell vizsgálni és követni a program végrehajtás során, mivel az intézkedéshez tartozó indikátor értékek figyelembe vételével kalkulált üvegházhatású gázok csökkenésének mértéke jóval kevesebb az elvárt értéknél. Ezen túl a feltárt fejlesztési igények egy részének jelenlegi előkészítettsége alacsony, így a projektek eredményei is csak becsülhetők.

TOP 4. PRIORITÁS

A prioritás keretösszege: 1,852 Mrd Ft Ft.

Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjában az egészségügyi és a szociális alapellátó intézmények fejlesztése azonos súllyal jelenik meg, ugyanakkor az ITP-t megalapozó felmérések alapján a helyi fejlesztési igények elsősorban az előbbihez kapcsolódnak. Ebből következően az ITP a **4.1. intézkedés keretösszegét nem módosítja, annak összege: 0,699 Mrd Ft. A 4.2. intézkedését viszont 0,400 Mrd Ft-ra csökkenti.**

A **4.3. intézkedés** ITP-ben meghatározott keretösszege azonos az OP-arányos forrásnagysággal, **0,753 Mrd Ft.** A 4.3 vonatkozásában szükséges felhívni a figyelmet arra az előírásra, hogy szociális rehabilitációt csak szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területen lehet végrehajtani. Ezekre vonatkozó adattal jelenleg csak Esztergom, Oroszlány, Tata és Kisbér vonatkozásában rendelkezünk, a négy városból kettő esetében jöhet szóba TOP 4.3 típusú fejlesztés. Adatokat várunk még a KSH-tól Bábolna, Dorog, Komárom, Lábatlan, Nyergesújfalu, Tát városokra, melyek egyeztetését az IH megkezdte.

TOP 5. PRIORITÁS

A TOP arányainak megfelelően a prioritás keretösszege a megyében: 2,913 Mrd Ft.

Az 5.1, 5.2. és 5.3. intézkedésekre jutó forrás nagysága pedig ezen belül:

- **Az 5.1. Foglalkoztatást növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködésekre: 2,152 Mrd Ft**
- **Az 5.2. Társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programokra: 0,280 Mrd Ft.**
- **Az 5.3. Helyi közösségi programok megvalósítására: 0,481 Mrd Ft.**

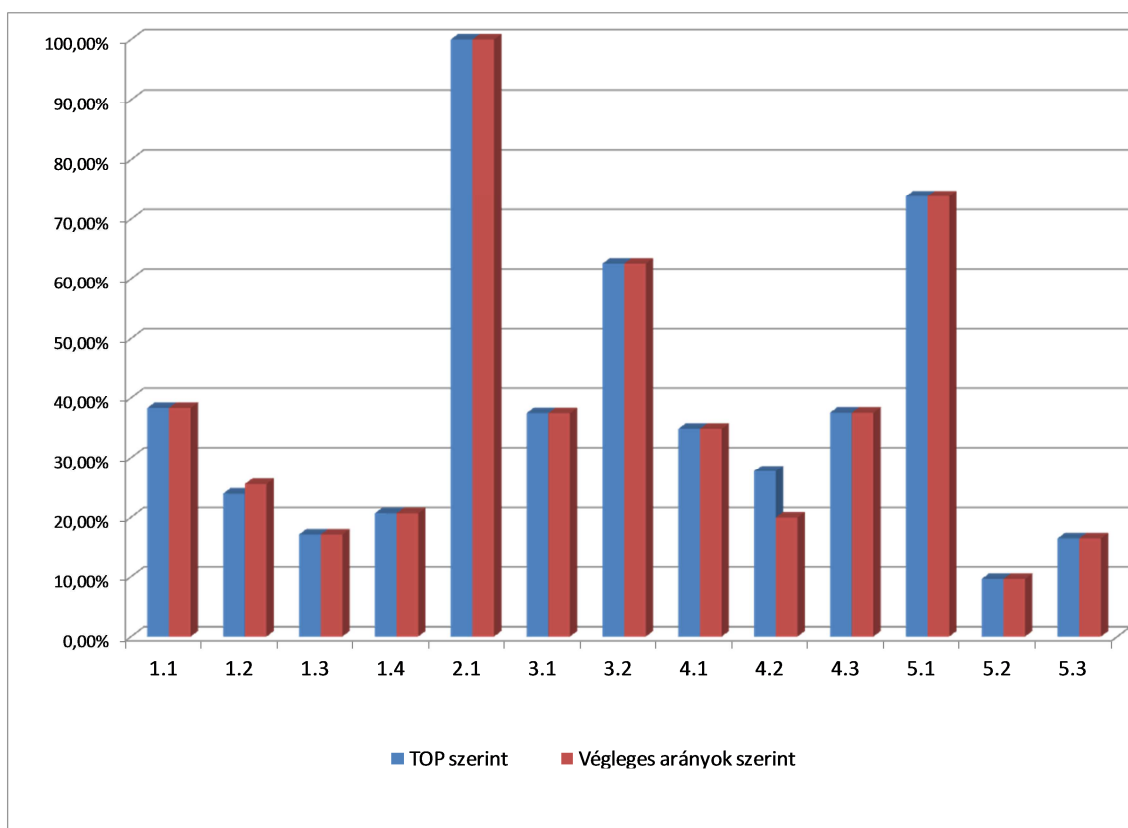
A szociális rehabilitációval kapcsolatos információk alapján később felmerülhet módosítási igény az 5.2 vonatkozásában. Amennyiben ez csökkenést jelent, akkor – az 5. prioritás forráskeretét megtartva – a többletet a megye az 5.3 forrásaihoz kívánja átcsoportosítani, amelynek terhére a megye nagy hangsúlyt kíván helyezni a közösségi tervezés gyakorlatának elterjesztésére, az ezzel kapcsolatos kapacitás-építésre.

Az intézkedésként meghatározott változtatásokat az *1. melléklet* és a *4. táblázat* foglalja össze.

4. táblázat A megyei TOP keretösszeg intézkedések közötti tervezett megosztása

TOP	INTÉZKEDÉS MEGNEVEZÉSE	TOP FORRÁSARÁNYOS MEGYEI KERET LEOSZTÁSA INTÉZKEDÉSENKÉNT MRD FT	MEGYE ÁLTAL TERVEZETT INTÉZKEDÉSENKÉNTI MEGOSZTÁS MRD FT
TOP 1.	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	3,714	3,714
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmus-fejlesztés	2,317	2,472
	1.3. A gazdaság-fejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,66	1,661
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,002	2,002
TOP 2.	2.1. Gazdaság-élénkítő és népességmegtartó település-fejlesztés csak városokban, települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések (falvakban is)	4,8	4,800
TOP 3.	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,445	2,445
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	4,083	4,083
TOP 4.	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,699	0,699
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,555	0,400
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	0,753	0,753
TOP 5.	5.1. Foglalkoztatás növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	2,152	2,152
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,28	0,280
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,481	0,481

1. ábra A TOP forrásarányos megyei keret és a végleges ITP forrásallokáció összevetése intézkedésenként

5. A TOP intézkedési keretösszegek felhasználási módok szerinti megosztása

Az egyes intézkedéseken belül a valós igények szerint meghatározott forráskeret négy formában használható fel. A megye az adott intézkedés/konstrukcióra eső forráson belül - az általános, támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető keretösszeget túl - a megyei önkormányzat meghatározhat keretet a megye kiemelt fejlesztési célterületeire, a megye kiemelt fejlesztési céljaira, illetve kiemelt kedvezményezett csoportjaira vonatkozóan is. Komárom-Esztergom megye az egyes intézkedések esetében a megyei területfejlesztési dokumentumokban foglaltak, valamint a 2014-2020-as programidőszak előkészítése során feltárt helyi fejlesztési elképzelések alapján az alábbiak szerinti forrásfelhasználási módokat jeleníti meg integrált területi programjában.

TOP 1. PRIORITÁS

TOP 1.1 Intézkedés

Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programja három komplex prioritás keretében is célul tűzi ki a megye gazdaságának hazai pozíciójának stabilizálását, nemzetközi pozíciójának megerősítését és a kiettséget csökkentő diverzifikálását. Elsősorban a nagytérségi beágyazódás szempontjából fontos húzóágazatok és térségek, azon belül is különösen a Duna mente térség gazdasági struktúraváltásának támogatása, továbbá a vidékgazdaság megerősítése a kiemelt célok. Az ITP **kiemelt célterületként a Duna mente térség** (A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.) gazdaságfejlesztéséhez kíván védett keretet biztosítani **(20%)**. A kiemelt célok részben szolgálják a helyi gazdaság megerősítéséhez és diverzifikálódásához kapcsolódóan az inkubátorházak, innovációs központok létrehozásának ösztönzését, a szolgáltatások elérhetőségének javítását, közvetve a gazdaság támogatását. Az **üres, alulhasznosított épületek** felhasználásával, melyek száma mind a vidéki, mind a városi térségekben számottevő, **továbbá a barnamezős ingatlanok újrahazsnosításának** támogatásával azok rehabilitációját, és a zöldmezős fejlesztések mérséklését kívánja elősegíteni. Erre **a két célra 10-10 %-ot különít el** az intézkedés forrásaiból.

A fennmaradó 60% a támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető keretösszeg.

TOP 1.2 Intézkedés

A megyei területfejlesztési programban és az ITP célrendszerében is önálló prioritásként, célként szerepel a megyei turisztikai program. Ennek a TOP-hoz kapcsolódó hangsúlyos intézkedése az Által-ér térség komplex turisztikai kínálatfejlesztés, melyek egymással szorosan összefüggő, egymást kölcsönösen erősítő olyan fejlesztési elképzeléseket ölelnek fel, amelyek szervesen kapcsolódnak a Forster Központ kastélyprogramjához, és a megye turisztikai kínálatában nagy jelentőségű, új és jelentős látogatószámot hozó kínálatot képviselhetnek. A térség lehatárolása megegyezik a megyei koncepcióban és programban is megjelenő Tatabánya központú városhálózati csomóponti térségével. A célterület ennek figyelembevételével került lehatárolásra.

A megyei turisztikai program második tematikus térsége a Duna és térsége turisztikai kínálatának bővítése, a folyó kínálta rekreációs tevékenységek infrastruktúrájának fejlesztése az EuroVelo 6-ra felfűzve és a világörökség várományos kínálatokhoz kapcsolódva. Harmadik turisztikai tematika a vidéki térségek adottságaiból fakadó szelíd, természeti értékekre épülő turisztikai ágazatok helyi gazdaság fejlesztése. A természeti értékekre épülő turisztikai, ökoturisztikai kínálat bővítése, valamint az iparibányászati múlt, a geológiai-régészeti értékekre épülő turisztikai attrakciók támogatása kiemelt célként is megjelenik, hiszen a megye így egyedi kínálatot tud nyújtani a térségben, régióban.

A fentiekből és az ismert projektötletek, fejlesztési szándékokból következően **az ITP 3 kiemelt célterületet különít el**, hozzájuk tartozó védett keret mértékekkel:

- **a Tatabánya központú városhálózati csomóponti térség, kivéve az abban szereplő komáromi járásban lévő települések 50%**
- **Duna mente térsége 25%**
- **Vidéki térségek 25%**

A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.

TOP-1.3 intézkedés

A megyei területfejlesztési program kulcseleme a helyi gazdaság nagytérségi beágyazódásának erősítése. A megye legjelentősebb gazdasági koncentrációja a városhálózati csomópontban jelenik meg. A megye kiemelt célja, hogy az itt kialakult, fejlődő gazdasági területek összekapcsolódását, együttműködését, a munkaerő-mobilitást, az anyagok és áruk szállítását a települések és az ipari területek közötti minél jobb megközelíthetőség biztosításával is elősegítse. Szintén fontos cél, hogy a jelentős ipari teherforgalom a települések lakóterületeinek elkerülésével érhesse el az M1 autópályát. Mindezek megvalósulása érdekében **az ITP a tervezett keretösszeg 50%-át a városhálózati csomópont térségében megvalósuló közlekedési fejlesztésekre különíti el**. A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.

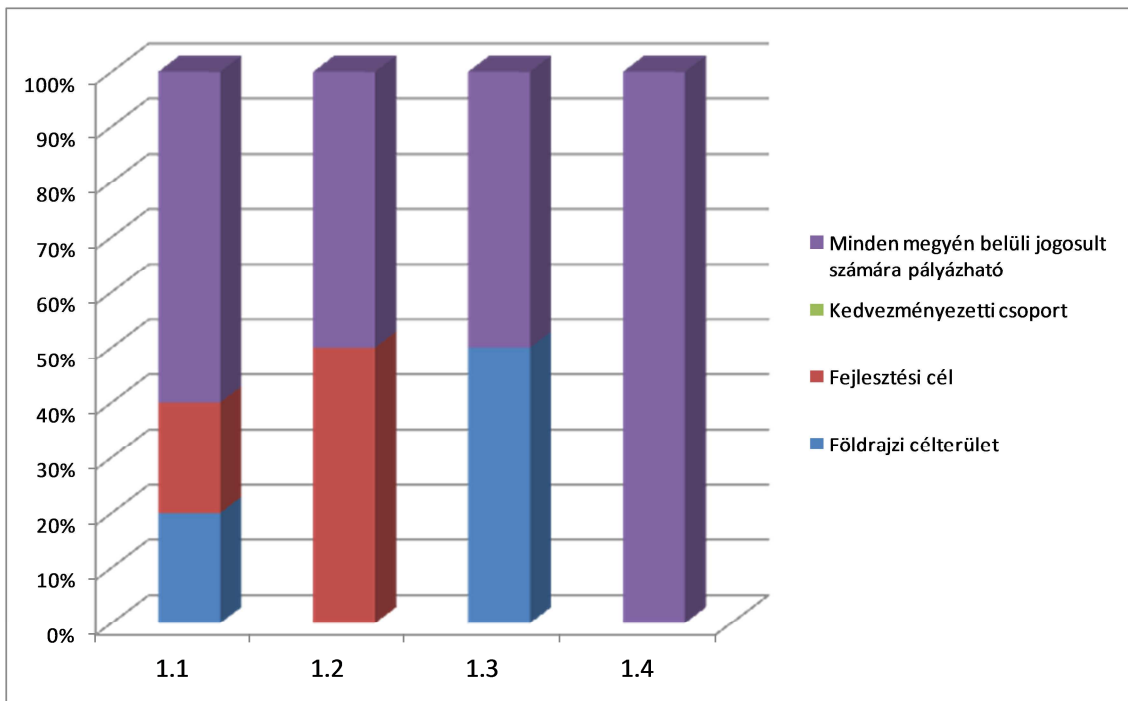
Az intézkedés esetében támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető további keretösszeg a teljes keret 50%-a.

TOP-1.4. intézkedés

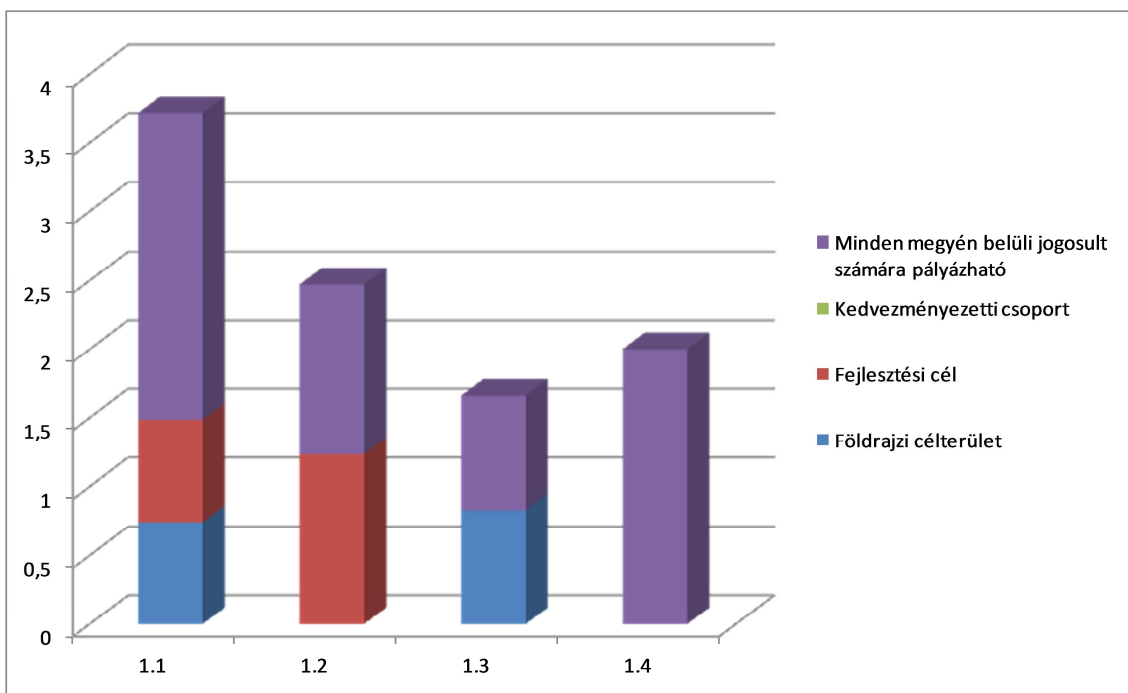
Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programja önálló intézkedés keretében foglalkozik a vidéki és szuburbán térségek, illetve a mikrotérségi központok komplex fejlesztésével, az életminőség megőrzésével, javításával. Ennek keretében cél térségi közös intézmények és szolgáltatások létrehozása, mely kiterjed a 0-3 évesek, valamint a 3-6 évesek elhelyezését szolgáló intézmények fejlesztésére is. Ezen intézmények megújítása, férőhelybővítése az egész megyét érintően kiemelt cél, ahogy az a megyei területfejlesztési program 4.2. intézkedésében is megjelenik.

Az intézkedés esetében az ITP nem tervez kiemelést, a támogatásra jogosult helyi szereplők a teljes igényelhető keretösszegre korlátozásoktól mentesen pályázhatnak.

2. ábra A TOP 1. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok aránya intézkedésenként (százalék)

3. ábra A TOP 1. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok nagysága intézkedésenként (milliárd Ft)

TOP 2. PRIORITÁS

TOP 2.1 intézkedés

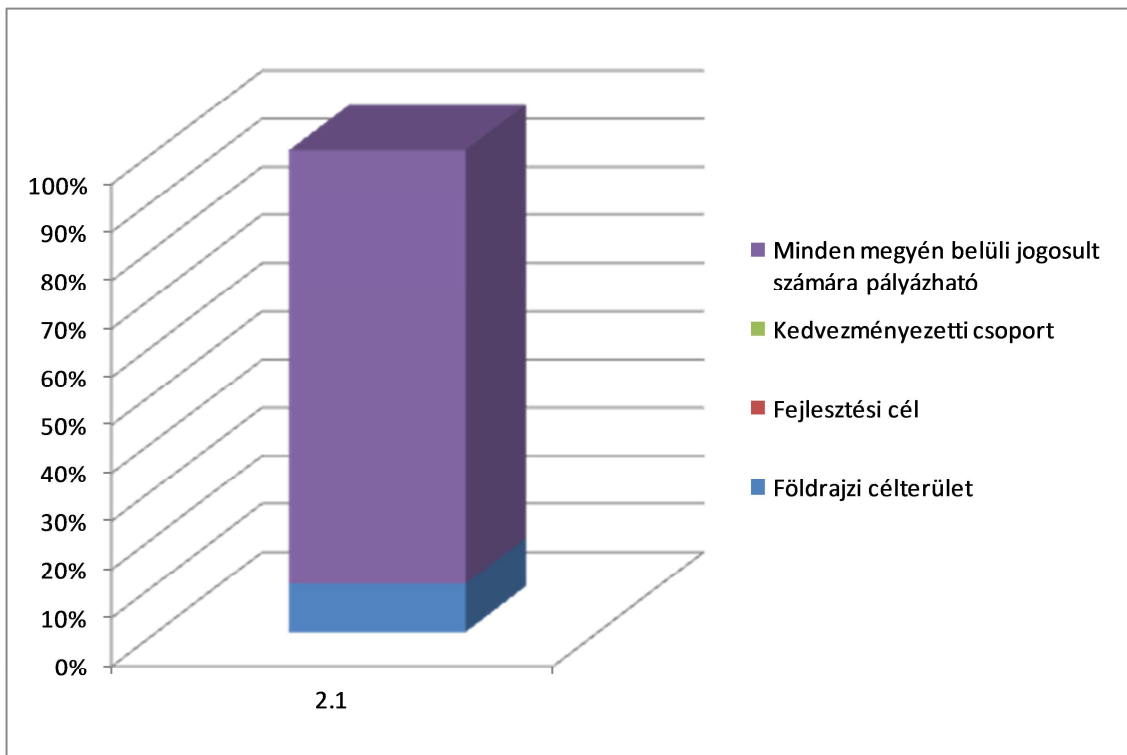
Az intézkedés keretében támogatható városi barnamezők funkcióváltó rehabilitációja, revitalizációja, a városi zöldterületek klímatudatos megújítása Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjának is hangsúlyos eleme, mellyel az 5.2. és 6.1. intézkedések foglalkoznak. A fejlesztések célterülete a megye egésze. A program 5.2, illetve az 5.1. intézkedésében megjelenő, kisléptékű települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés (így a belterületi csapadék-vízvezetés) a TOP 2.1. intézkedés másik beavatkozási területe.

Az intézkedés első két alintézkedése olyan komplex projekteket támogat, ahol mind az előkészítés, mind a megvalósítás időigényes. Erre tekintettel kell lenni forrásütemezésüknél.

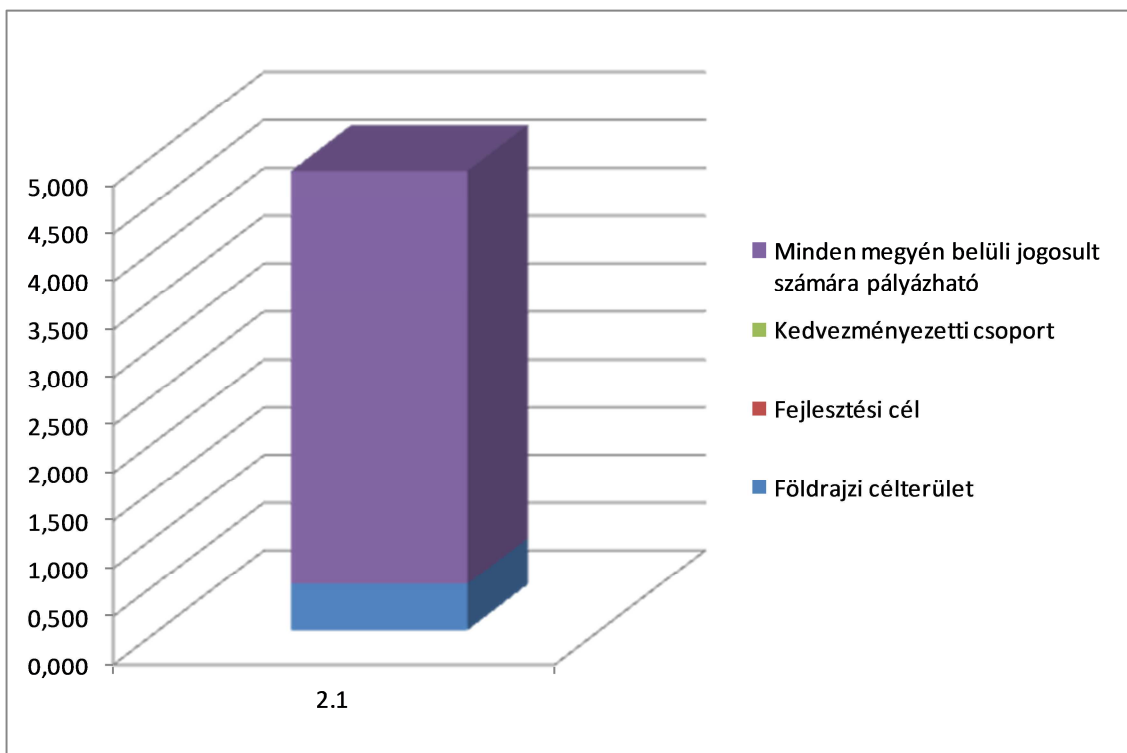
A vízelvezető rendszerek felújítására, fejlesztésére az elmúlt évtizedekben jelentősen kevesebb forrást állt rendelkezésre a szükségesnél. A megye domborzati viszonyaiból és a fejlesztések elmaradásából fakadóan sok azoknak a településeknek a száma, ahol számos vis maior eseményt is keletkeztetnek a nagy csapadékok. Különösen nehéz helyzetben vannak a községek, vidéki térségek városai, ahol az uniós forrással látványos eredmények érhetőek el, kisebb beruházási költséggel is. Erre a tevékenységre a városok mellett községek is pályázhatnak.

Ebből következően az ITP az intézkedés esetében **a támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető 90 %-os keretösszeget kivül, kiemelt célterületként a vidéki térségek városai és községei, továbbá a városias térségek községei részére 10 %-os forráskeretet különít el környezetvédelmi infrastrukturális fejlesztésekre.** A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.

4. ábra A TOP 2. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok aránya intézkedésenként (százalék)

5. ábra A TOP-2. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok nagysága intézkedésenként (milliárd Ft)ű

TOP 3. PRIORITÁS

TOP 3.1. intézkedés

A fenntartható közlekedési beruházások megvalósítása a megyei területfejlesztési programban is célként jelenik meg, melynek célterülete a megye egésze. Ugyanakkor önálló intézkedés kapcsolódik a vidéki és szuburbán térségek, illetve a mikrotérségi központok komplex fejlesztéséhez, az életminőség megőrzéséhez, javításához, melynek egyik eszköze a fenntartható települési közlekedés-fejlesztés, ezen belül is a kerékpáros-barát fejlesztések. A megyében jelentős igény mutatkozik mind településen belüli, mind települések közötti kerékpárutak, biztonságosan kerékpározható útvonalak kialakítására. Összhangban az országos elképzelésekkel, a megyei területrendezési tervben (2011) és a megyei területfejlesztési koncepcióban is kiemelten szerepel ezen utak hálózatos kialakítása. Annak érdekében, hogy ez a hálózatosodás létrejöjjön, illetve kialakulhasson a megye kerékpáros „gerinc” útvonala, **az ITP a források 60%-át különíti el azon, a megyei területrendezési terv szerinti országos és térségi kerékpárút hálózati elemek megvalósítására, melyek nem részei az EuroVelo6 nemzetközi kerékpárútnak.**

Az intézkedés esetében **támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető további keretösszeg a teljes keret 40%-a.**

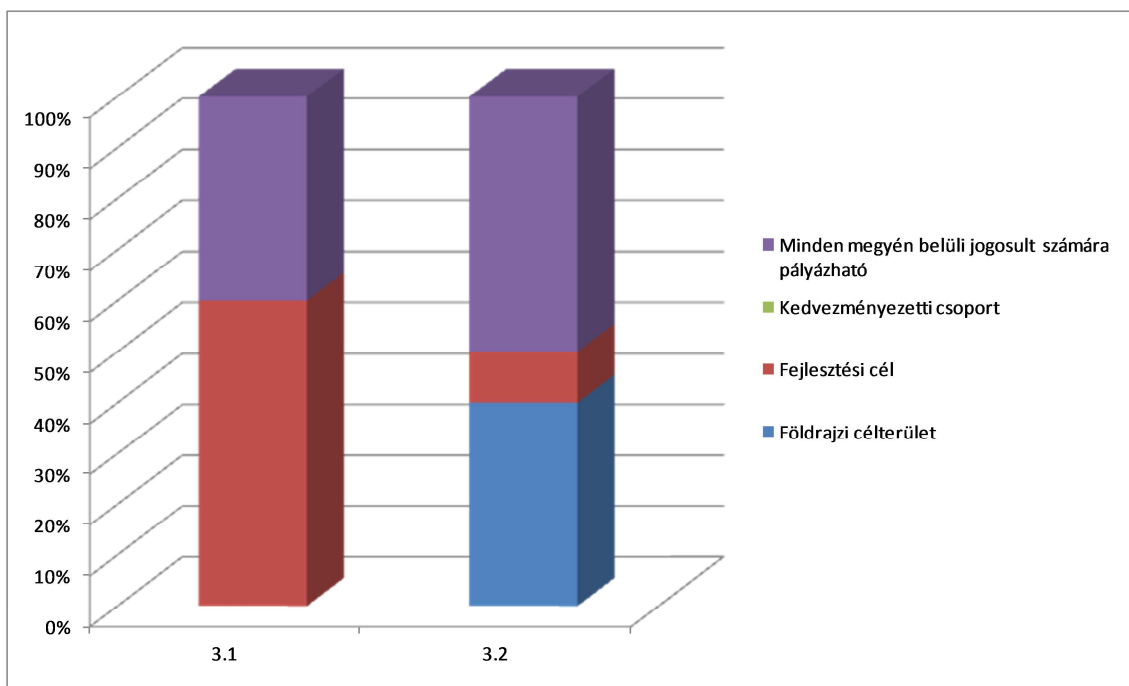
TOP 3.2. Intézkedés

A megyei területfejlesztési program több intézkedés keretében is kiemelten foglalkozik az energiahatékonyság növelését célzó fejlesztések megvalósításával. Az 5.2. intézkedés átfogóan támogatja a települési energiagazdálkodás struktúraváltását, de a közösségi funkciójú terek felújítása, bővítése, korszerűsítése, egyéb fejlesztésekkel egybekötött energetikai felújítása a vidéki térségekben a 6.2. intézkedésben önállóan is megjelenik, mint kiemelt megyei célkitűzés. Szintén önállóan is megjelenik az alap- és középfokú oktatási intézményhálózat épületenergetikai megújítása a 4.2. intézkedésben.

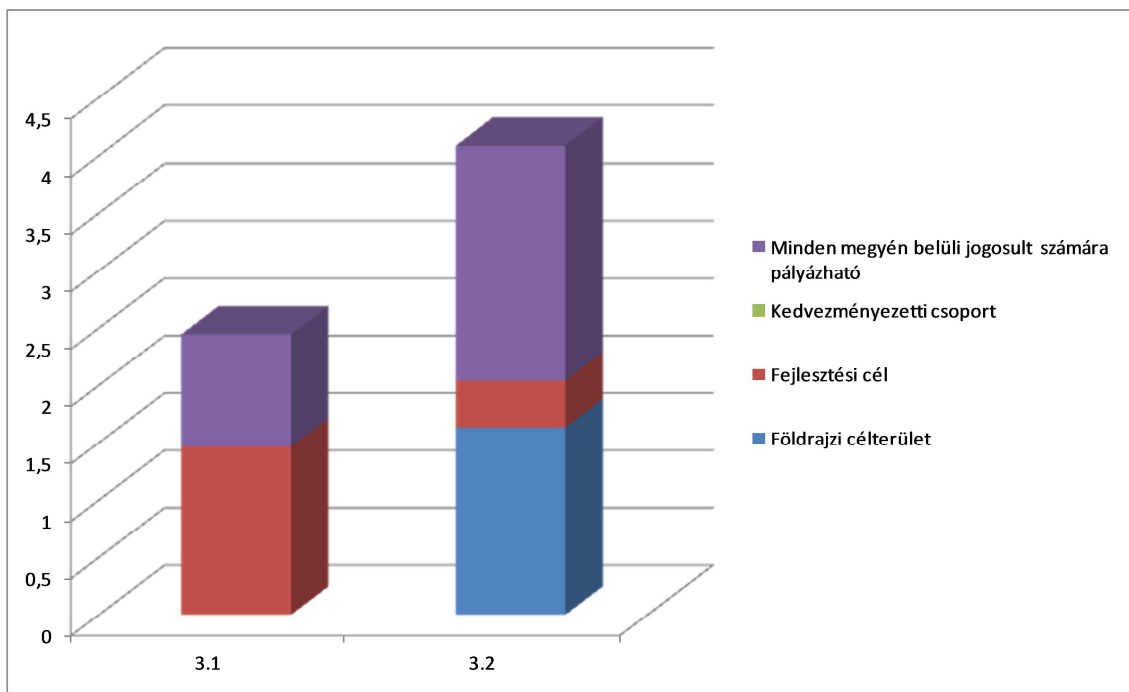
A fentiekből következően az ITP az intézkedés keretösszegének 40 %-át a vidéki térségek kisvárosai és községei és a városias térségek községei, mint az intézkedés kapcsán a megye kiemelt fejlesztési célterületének részére, 10%-át pedig az alap- és középfokú oktatási intézmények épületenergetikai megújítására különíti el. Az intézkedés esetében támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető további keretösszeg a teljes keret 50%-a.

A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.

6. ábra A TOP-3. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok aránya intézkedésenként (százalék)

7. ábra A TOP-3. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok nagysága intézkedésenként (milliárd Ft)

TOP 4. PRIORITÁS

TOP 4.1 Intézkedés

Az alapfokú egészségügyi ellátás intézményhálózatának, valamint az ellátás színvonalának javítását Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjának 4.1. intézkedése is kiemeli, az egész megyére kiterjedő célként kezeli. Ugyanakkor a vidéki és szuburbán térségekben különösen indokolt az ellátás színvonalának emelése, a rendelők műszaki állapotának és eszközparkjának fejlesztésével, tekintettel az energia hatékonyságra is. Ebből következően **az ITP az intézkedés keretösszegének 40%-át a vidéki és városias térségek községeinek**, mint az intézkedés kapcsán a megye kiemelt fejlesztési célterületének részére különíti el. Az intézkedés esetében **támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető további keretösszeg a teljes keret 60%-a**.

A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.

TOP 4.2. Intézkedés

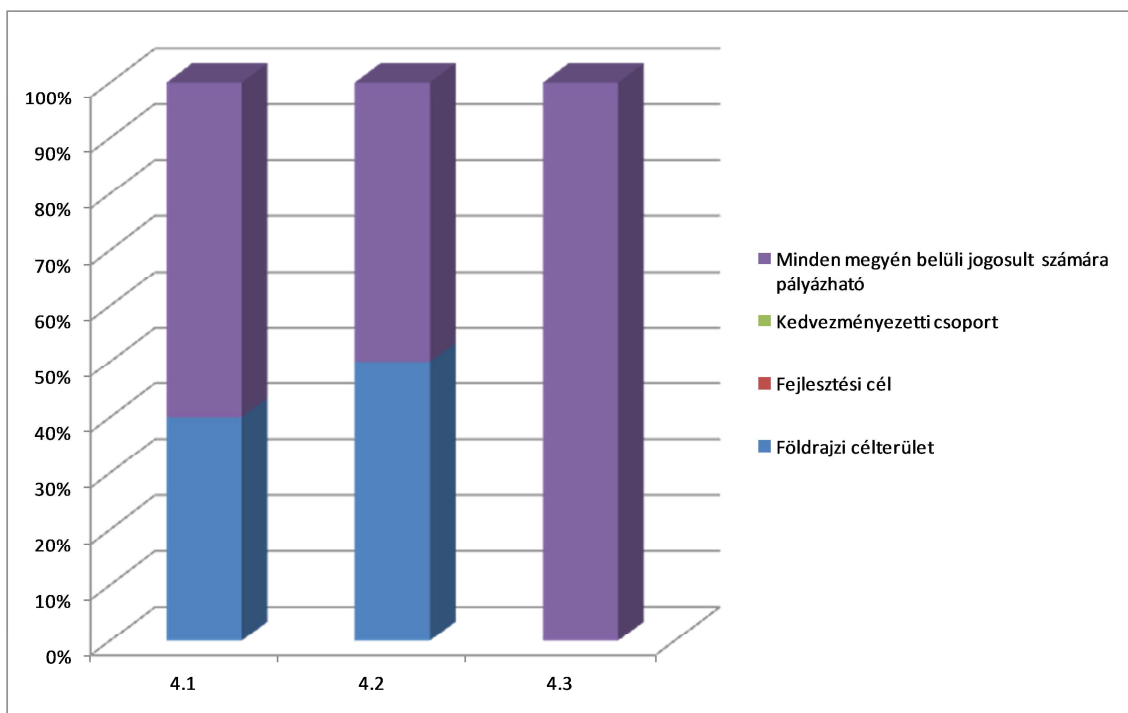
Az szociális alapszolgáltatások intézményhálózatának, valamint az ellátás színvonalának javítását Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjának 4.1. intézkedése is kiemelt, és az egész megyére kiterjedő célként kezeli. A tervezést megalapozó fejlesztési elképzelések ismeretében az ITP az intézkedés esetében **a támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető keretösszeget 50 %-ban határozza meg**. A **vidéki és városias térségek községeinek pedig 50 %-ot különít el** kiemelt célterületként.

A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza

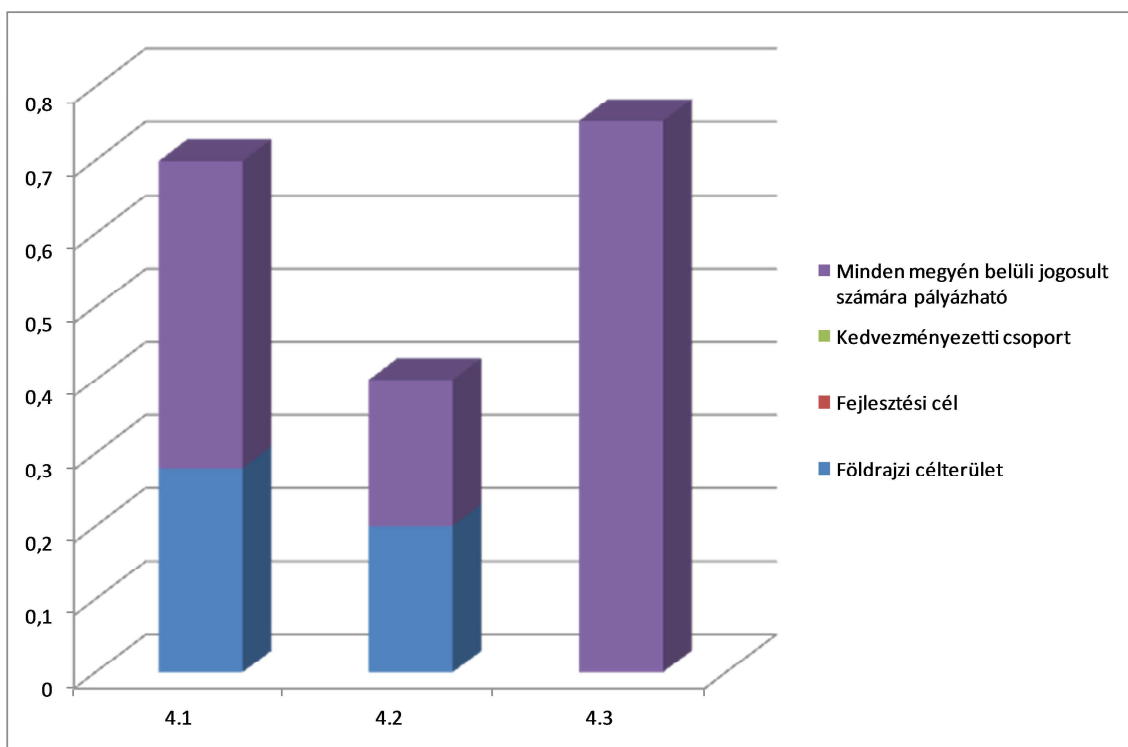
TOP 4.3 Intézkedés

A városok szegénység és szegregáció által sújtott, leromlott településrészeinek integrált szociális rehabilitációját Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjának 6.1. intézkedése tartalmazza. Az ITP megalapozása során feltárt helyi fejlesztési elképzelések alapján az ITP az intézkedés esetében **támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető keretösszeget kívül nem jelöl ki más forrás felhasználási módot**.

8. ábra A TOP 4. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok aránya intézkedésenként (százalék)

9. ábra A TOP 4. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok nagysága intézkedésenként (milliárd Ft)

TOP 5. PRIORITÁS

TOP 5.1. Intézkedés

A kedvezményezett járások besorolásáról 290/2014. Korm. rendelet Komárom-Esztergom megye kisbéri járását kedvezményezett járásként nevesíti. Ebből következően a foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések esetében az ITP kiemelt fejlesztési célterületként nevesíti a **kisbéri járást, melyhez az intézkedés teljes keretösszegének 10%-a társul. Az ITP kiemelt célcsoportként nevesíti a területi szereplőt (40 %) a megyei paktum megvalósítására. Az intézkedés esetében támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető további keretösszeg a teljes keret 50%-a, amely magába foglalja a helyi paktumokra tervezett költségeket is.**

TOP-5.2. Intézkedés

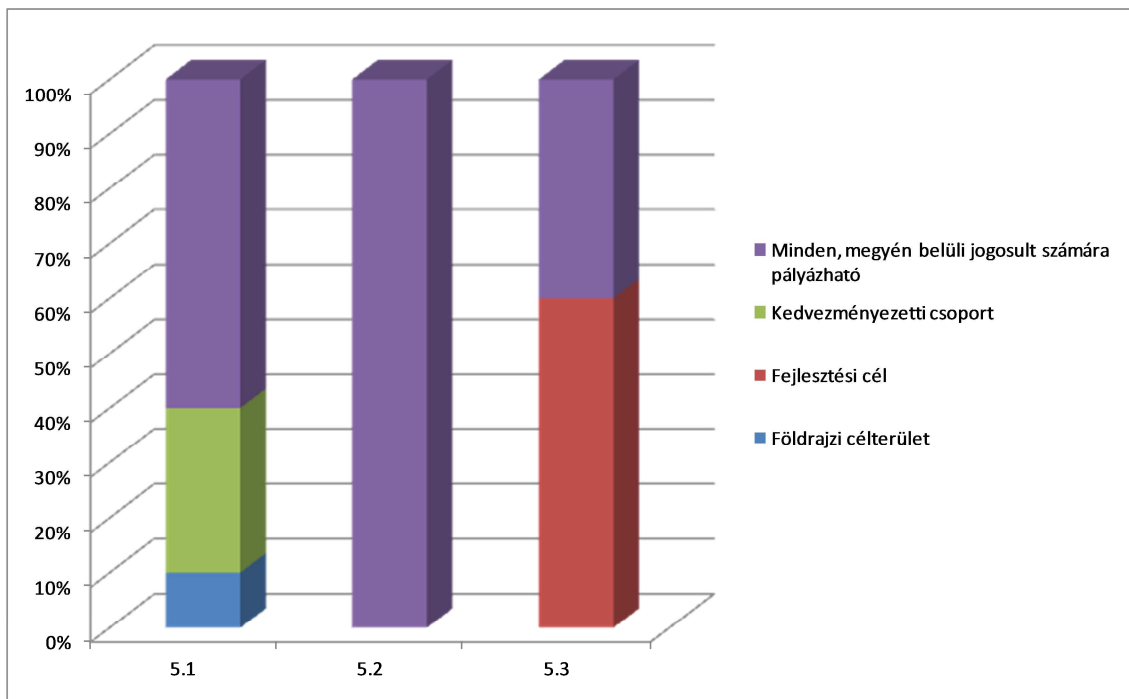
A városok szegénység és szegregáció által sújtott, leromlott településrészeinek integrált szociális rehabilitációját Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjának 6.1. intézkedése tartalmazza. Az ITP megalapozása során feltárt helyi fejlesztési elképzelések alapján az ITP az intézkedés esetében támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető keretösszegen kívül nem jelöl ki más forrás felhasználási módot.

TOP-5.3. Intézkedés

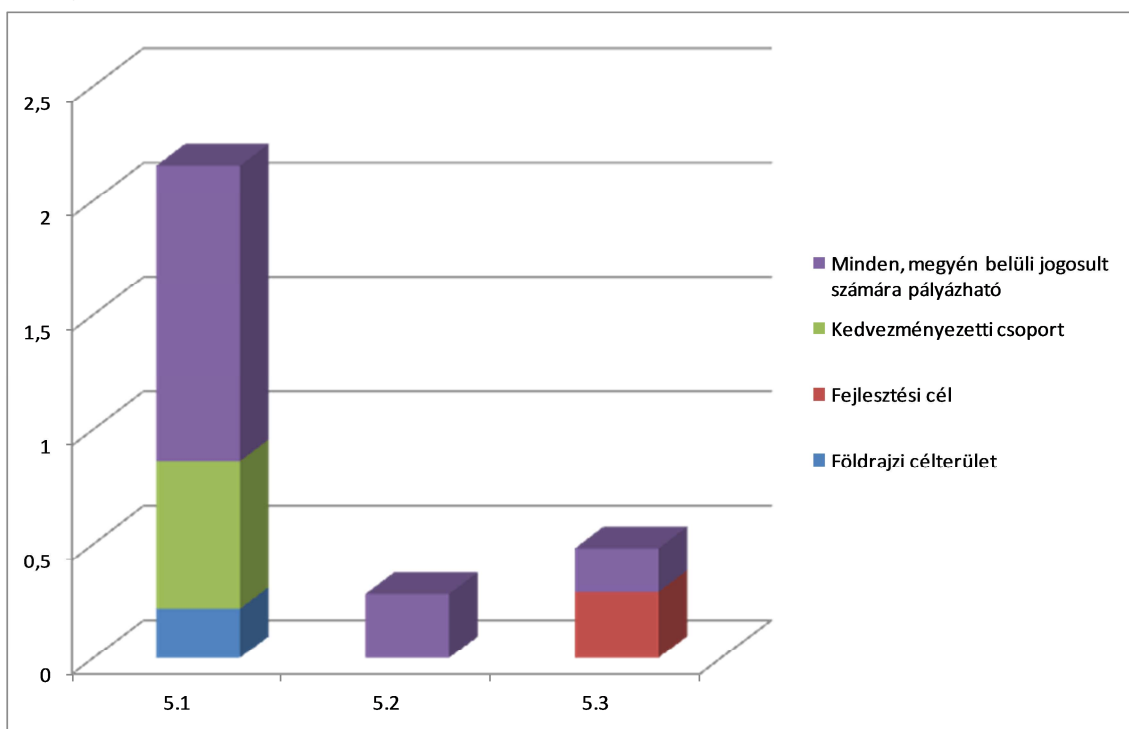
Mind a megyei területfejlesztési program 1,2,3,4,6 prioritásaiban, mind az ITP mind a négy céljában közvetve, vagy közvetlenül is megjelenik a helyi identitás, a társadalmi kohézió erősítése. Kiemelt célok a több település érintő közösségi, partnerségi tervezési gyakorlat kiszélesítése és alkalmazása. Másik kiemelt megyei cél az ösztöndíjprogramokkal azon fiatalok támogatása indokolt, akik a húzóágazatok által igényelt képzett munkaerő-igény kielégítéséhez hozzájárulhatnak, továbbá segíthetik a közszolgáltatások szakemberigényének kielégítését, a szociális problémák kezelését, civil és lakossági kapacitás-építési és érdekérvényesítő képesség-fejlesztési programok szervezését, a civil szervezetek összefogását, együttműködését, menedzselik a településfejlesztési programokat.

Ebből következően **az ITP kiemelt fejlesztési célként nevesíti az ösztöndíjprogramokat és a több települést is érintő közösségi tervezést 30-30 %-os védett keret létrehozásával. Az intézkedés esetében támogatásra jogosult helyi szereplők által igényelhető további keretösszeg a teljes keret 40%-a.**

10. ábra A TOP-5. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok aránya intézkedésenként (százalék)

11. ábra A TOP 5. prioritás esetében meghatározott felhasználási módok nagysága intézkedésenként (milliárd Ft)

Az intézkedésenként meghatározott felhasználási módok arányát az 5. táblázat foglalja össze.

5. táblázat Forrásfelhasználási módok összefoglaló táblázata (a megye által tervezett forrásallokáció esetén)

INTÉZKEDÉS MEGNEVEZÉSE	ITP TERVEZET KERET MRD FT	KIEMELT CÉLTERÜLET (A)	KIEMELT CÉLOK (B)	KIEMELT CÉLCSOPORTOK (C)	MINDEN JOGO- SULT (D)
TOP 1 TÉRSÉGI GAZDASÁGI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE A FOGLALKOZTATÁS ELŐSEGÍTÉSÉRE					
1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése (többségi önkormányzati tulajdonú)	3,714	Duna mente térség* 20%	1) Üres, vagy alulhasznosított épületek gazdasági célú (pl. inkubátorház, szolgáltatóház, innovációközpont) hasznosítása 10 % 2) Barnamezős területek hasznosítása, fejlesztése 10%	—	60 %
1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmus-fejlesztés	2,472	Városhálózati csomóponti térség* 50% Duna mente és vidéki térségek* 25-25 %	—	—	50 %
1.3. A gazdaság-fejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,661	Városhálózati csomóponti térség* települései 50 %	—	—	50 %
1.4. Munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások	2,002	—	—	—	100 %
2. VÁLLALKOZÁSBARÁT, NÉPESSÉGMEGTARTÓ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS					
2.1. Gazdaság-élénkítő és népességmegtartó település-fejlesztés	4,800	Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések alintézkedésre vonatkozóan: vidéki térség* városai és községei, továbbá városias térségek* községei 10%	—	—	90%

3. ALACSONY SZÉNDIOXID KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁGRA VALÓ ÁTTÉRÉS KIEMELTEN A VÁROSI TERÜLETEKEN					
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,445	—	MTrT szerinti térségi és országos kerékpárút hálózati elem (kivéve EuroVelo 6) 60%	—	40 %
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	4,083	Vidéki térségek* városai és községei, városias térségek községei 40 %	alap és középfokú oktatási intézmények energetikai fejlesztései 10%	—	50 %
4. A HELYI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE ÉS A TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE					
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,699	Vidéki és városias térségek* községei 40 %	—	—	60 %
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,400	Vidéki és városias térségek* községei 50 %	—	—	50 %
4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	0,753	—	—	—	100 %
5. MEGYEI ÉS HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSEK, FOGLALKOZTATÁS-ÖSZTÖNZÉS ÉS TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS					
5.1. Foglalkoztatás növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	2,152	Kisbéri járás 10 %	—	területi szereplő 40%	50 %
5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,280	—	—	—	100 %
5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,481	—	Több települést érintő, térségi közösségi tervezés 30 % Ösztöndíjprogramok 30 %	—	40%

*A megyei sajátos térségek lehatárolását az ITP 3.2 fejezete tartalmazza.

6. Az ITP indikátorvállalásai

Az egyes intézkedésekhez tartozó kimeneti indikátorok Komárom-Esztergom megye által vállalt célértékeit az ITP-hez kapcsolódó Excel-tábla 3. munkalapja tartalmazza. A 4. táblázat mutatja be az eredményességi mérésbe tartozó, a megye által vállalt indikátorokat.

A megyei önkormányzat, néhány intézkedéshez tartozó indikátortól eltekintve, összességében vállalja a TOP forrásarányos indikátorokat.

Az ITP készítője bizonytalannak ítéli az 1.4. intézkedéshez tartozó indikátorok elvárások teljesülését jelen ismeretei szerint. A feltárt fejlesztési igények alapján ugyanis az 1.4. intézkedés keretében fejlesztendő vagy létrehozandó, 0-3 évesek elhelyezését biztosító férőhelyek OP-arányos célértékét magasnak ítéli. A megyében 2013-ban (Tatabányával együtt) összesen 1.176 bölcsődei férőhely működött, azaz az OP-arányos, több mint 300 új férőhely erőteljes kapacitásnövelést jelent, és új terhet ró a fenntartó önkormányzatokra. Ezzel párhuzamosan Tatabánya városban OP-arányosan legalább 145 új (bölcsődei és családi napközis) férőhelyet kellene létrehozni, azaz a megyei férőhelyek száma kb. 40%-kal emelkedne, miközben a megye népessége folyamatosan csökken. Ugyanakkor a 3-6 évesek elhelyezését biztosító férőhelyek fejlesztésére jelentősebb igény mutatkozik.

Hasonlóan bizonytalan a 3.2. intézkedésnél elvárt indikátorok teljesíthetősége. A fejlesztési igények és azok szakmai egyeztetése kapcsán úgy látja az ITP készítője, hogy az intézkedéshez tartozó indikátor értékek figyelembe vételével kalkulált üvegházhatású gázok csökkenésének mértéke jóval kevesebb az ezen indikátornál elvárt értéknél.

A megyei önkormányzat valamennyi indikátor esetében kéri az IH-t és a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságot, hogy az ITP megvalósítása során adjon lehetőséget – indokolt esetben - ezen értékek felülvizsgálatára, módosítására.

3. táblázat: Megye által tervezett forráskerethez tartozó eredményességi mérésbe tartozó indikátorok bemutatása

TOP intézkedés/Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	Megye által vállalt eredményességi keretbe tartozó indikátorértékek	
		2018-ra	2023-ra
1.1./ A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	8,95	44,59
1.3./ A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	2,21	11,04
1.4./ Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	82	406
2.1./ Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	9 070	45 307,52

3.1./ Kialakított kerékpár- forgalmi létesítmények hossza	km	7,80	22,28
3.2./ Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	tonna CO₂ egyenérték	1 222,29	12.222,91
4.1./Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	7,00	31
4.3./Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	8,00	38,00
5.1./A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztevők száma	szám	279,00	1394,00

7. Az ITP ütemezése

Az egyes intézkedésekhez tartozó kötelezettségvállalás ütemtervét az ITP részét képező Excel-táblázat 4. munkalapja mutatja be.

A több alintézkedést tartalmazó intézkedések esetében a kötelezettségvállalás ütemezése a következők szerint alakul.

A TOP-1.1. intézkedés keretében Komárom-Esztergom megye 2,414 milliárd Ft-ot az iparterületek (TOP-1.1.1), 0,6 milliárd Ft-ot az inkubátorházak (TOP-1.1.2), 0,7 milliárd Ft-ot pedig a helyi gazdaság (TOP-1.1.3) fejlesztésére kíván fordítani. Ezek ütemezése:

- 2016. II. negyedév
 - 1.1.1. 1690 millió Ft
- 2016. III. negyedév
 - 1.1.3. 700 millió Ft
- 2016. IV. negyedév
 - 1.1.2. 600 millió Ft
- 2017. I. félév
 - 1.1.1. 424 millió Ft
- 2019. II. félév
 - 1.1.1. 300 millió Ft

A TOP-2.1. intézkedés keretében Komárom-Esztergom megye 1,7 milliárd Ft-ot a városi barnamezős területek rehabilitációjára (TOP-2.1.1), 1,8 milliárd Ft-ot városi zöldterületek fejlesztésére (TOP-2.1.2), 1,3 milliárd Ft-ot kisléptékű környezetvédelmi fejlesztésekre (TOP-2.1.3) kíván fordítani. Ezek ütemezése:

- 2016. I. negyedév
 - 2.1.3. 1012 millió Ft
- 2016. II. negyedév
 - 2.1.2. 1500 millió Ft
- 2016. III. negyedév
 - 2.1.1. 1000 millió Ft
- 2017. I. félév
 - 2.1.1. 700 millió Ft
- 2017. II. félév
 - 2.1.2. 300 millió Ft
- 2019. I. félév
 - 2.1.3. 288 millió Ft

A TOP-3.2. intézkedés keretében Komárom-Esztergom megye 2,583 milliárd Ft-ot az energiahatékonyság és a megújuló-energiaforrás használat fokozására (TOP-3.2.1) kíván fordítani, 1,5 milliárd Ft-ot pedig önkormányzatok által vezérelt helyi közcélú energiaellátás megvalósítására megújuló energiaforrások felhasználásával. A kötelezettségvállalások ütemezése:

- 2016. II. negyedév
 - 3.2.1. 1838 millió Ft
- 2016. III. negyedév
 - 3.2.2. 1000 millió Ft

- 2017. I. félév
 - 3.2.1. 500 millió Ft
- 2017. II. félév
 - 3.2.2. 500 millió Ft
- 2019. II. félév
 - 3.2.1. 245 millió Ft

A TOP-5.1. intézkedés keretében Komárom-Esztergom megye 0,861 milliárd Ft-ot a megyei foglalkoztatási paktum (TOP-5.1.1) létrehozására kíván fordítani, a fennmaradó összeg a térségi paktumok létrehozására irányul. A kötelezettségvállalások ütemezése:

- 2016. II. negyedév
 - 5.1.1. 344 millió Ft
- 2016. IV. negyedév
 - 5.1.2. 517 millió Ft
- 2019. I. félév
 - 5.1.1. 517 millió Ft
- 2019. II. félév
 - 5.1.2. 774 millió Ft

A kötelezettségvállalás éves ütemezése és kumulált értéke (milliárd Ft)

Év	Kötelezettségvállalás (mrd Ft)	Kötelezettségvállalás (kumulált, mrd Ft)
2015	0,000	0,000
2016	18,131	18,131
2017	4,777	22,908
2018	0,000	22,908
2019	3,034	25,942
2020	0,000	25,942
Összesen	25,942	25,942

A főbb szempontok a kötelezettségvállalás ütemezésének megállapításánál az alábbiak voltak:

- az önkormányzatok működésében **költségmegtakarítást eredményezzen**, hogy a megtakarítás mielőbb újabb fejlesztésekhez szükséges önerő forrásává válhasson;
- az ITP-t megalapozó vizsgálatok során a településektől beérkezett fejlesztési igények időbeli ütemezése;
- a fejlesztési elképzelések **előkészítettsége**, megfelelés a mielőbbi indíthatóság és a hatékony, eredményes megvalósítás szempontjainak;
- a fejlesztések előkészítésének és megvalósításának időigénye;
- további, **ráépülő projektek** megkezdése
- a 2018 után felhasználható eredményességi keret hatékony felhasználása érdekében megfelelő nagyságú keretösszeg biztosítása.

A fentiek alapján a kötelezettségvállalás túlnyomó része már az első években megtörténik, így a fejlesztések az időszak első felében elindulhatnak, jó részük meg is valósulhat, ugyanakkor az időszak végére a megye számára rendelkezésre álló keretösszeg teljes körű felhasználása is megtörténhet.

A jobb átláthatóság érdekében a kötelezettségvállalást intézkedésenként éves bontásban, illetve ugyanezt kumulált összegekkel egy-egy táblázat mutatja be, melyek a 3. számú mellékletben találhatók.

8. Mellékletek

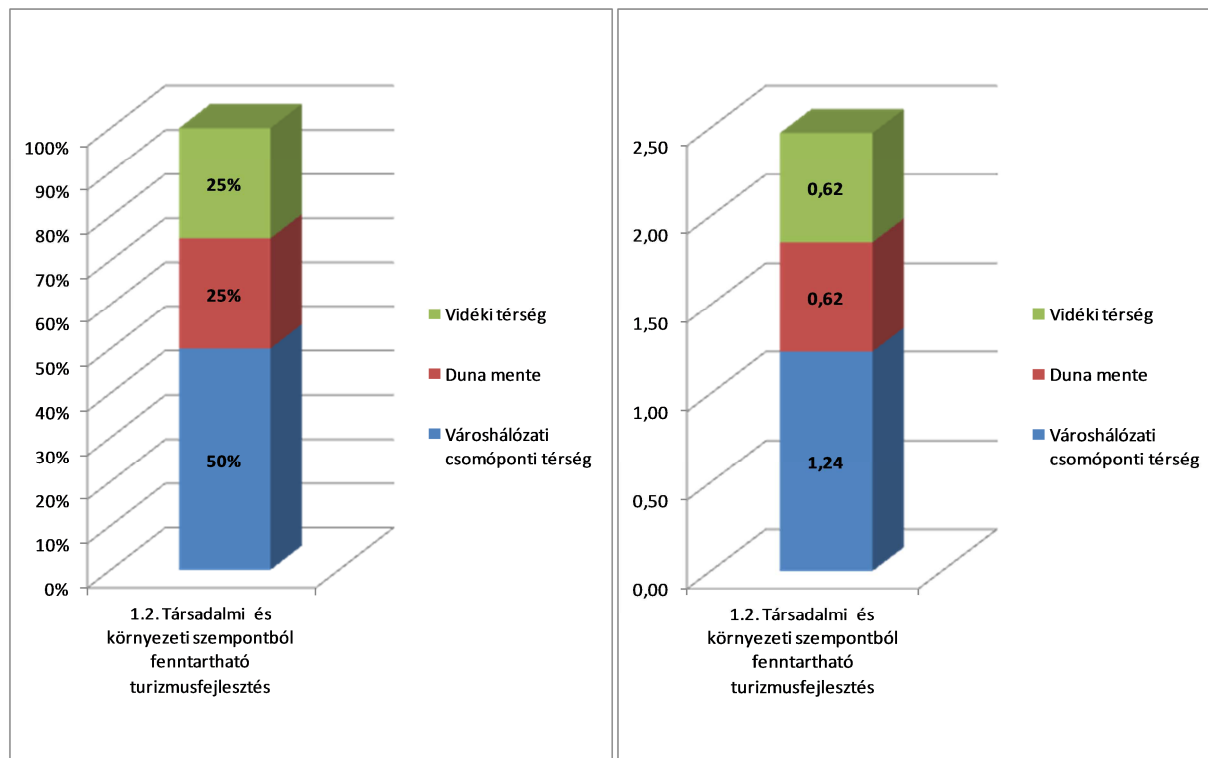
1. MELLÉKLET

Az intézkedésenkénti keretösszegek valós igényeken alapuló elosztásához kapcsolódó változtatások indoklásának összefoglalása

Prioritás	Intézkedések	Eltérés magyarázata
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	nem releváns
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	Komárom-Esztergom megye területfejlesztési programjában önálló prioritás a Megyei Turisztikai Program megvalósítása, hiszen a megye rendkívül gazdag és változatos turisztikai potenciállal rendelkezik. Ez a potenciál a megye gazdasága diverzifikálásának egyik legfontosabb pillére. A megyében több, térben és tematikusan is strukturált turisztikai fejlesztés került feltárára, amelyek jól illeszkednek a GINOP-ból és az IKOP-ból megvalósuló fejlesztésekhez.
	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	nem releváns
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	nem releváns
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	nem releváns
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	nem releváns
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	nem releváns
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	nem releváns
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	Komárom-Esztergom megye Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Programjában az egészségügyi és a szociális alapellátó intézmények fejlesztése azonos súllyal jelenik meg, ugyanakkor az ITP-t megalapozó felmérések alapján a helyi fejlesztési igények elsősorban az előbbihez kapcsolódnak.
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	nem releváns
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	nem releváns
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	nem releváns
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	nem releváns

2. MELLÉKLET

A TOP-1.2. intézkedéshez tartozó keretösszeg megoszlása a 3 kiemelt földrajzi célterület között

3. MELLÉKLET

A kötelezettségvállalás ütemezése

A kötelezettségvállalás ütemezése intézkedésenként éves bontásban (milliárd Ft)

Intézkedés	Kötelezettségvállalás (mrd Ft)					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOP-1.1.	0,000	2,990	0,424	0,000	0,300	0,000
TOP-1.2.	0,000	2,000	0,322	0,000	0,150	0,000
TOP-1.3.	0,000	1,011	0,500	0,000	0,150	0,000
TOP-1.4.	0,000	1,382	0,500	0,000	0,120	0,000
TOP-2.1.	0,000	3,512	1,000	0,000	0,288	0,000
TOP-3.1.	0,000	1,645	0,600	0,000	0,200	0,000
TOP-3.2.	0,000	2,838	1,000	0,000	0,245	0,000
TOP-4.1.	0,000	0,649	0,000	0,000	0,050	0,000
TOP-4.2.	0,000	0,360	0,000	0,000	0,040	0,000
TOP-4.3.	0,000	0,653	0,000	0,000	0,100	0,000
TOP-5.1.	0,000	0,861	0,000	0,000	1,291	0,000
TOP-5.2.	0,000	0,230	0,000	0,000	0,050	0,000
TOP-5.3.	0,000	0,000	0,431	0,000	0,050	0,000
Összesen	0,000	18,131	4,777	0,000	3,034	0,000

A kötelezettségvállalás kumulált ütemezése intézkedésenként éves bontásban (mrd Ft)

Intézkedés	Kötelezettségvállalás (kumulált, mrd Ft)					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOP-1.1.	0,000	2,990	3,414	3,414	3,714	3,714
TOP-1.2.	0,000	2,000	2,322	2,322	2,472	2,472
TOP-1.3.	0,000	1,011	1,511	1,511	1,661	1,661
TOP-1.4.	0,000	1,382	1,882	1,882	2,002	2,002
TOP-2.1.	0,000	3,512	4,512	4,512	4,800	4,800
TOP-3.1.	0,000	1,645	2,245	2,245	2,445	2,445
TOP-3.2.	0,000	2,838	3,838	3,838	4,083	4,083
TOP-4.1.	0,000	0,649	0,649	0,649	0,699	0,699
TOP-4.2.	0,000	0,360	0,360	0,360	0,400	0,400
TOP-4.3.	0,000	0,653	0,653	0,653	0,753	0,753
TOP-5.1.	0,000	0,861	0,861	0,861	2,152	2,152
TOP-5.2.	0,000	0,230	0,230	0,230	0,280	0,280
TOP-5.3.	0,000	0,000	0,431	0,431	0,481	0,481
Összesen	0,000	18,131	22,908	22,908	25,942	25,942